

แผนการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย

อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร

สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 กรมพัฒนาที่ดิน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2564

คำนำ

“แนวทางการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล” ฉบับนี้ได้ยึดหลักการของ UNEP and FAO ที่กำหนดไว้ในเอกสารชื่อ “Negotiating a Sustainable Future for Land” ซึ่งมีขั้นตอนในการกำหนดทางเลือกในการใช้ที่ดิน ดังนี้

หลักการดังกล่าวได้นำมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับสภาพภาพของประเทศไทย ร่วมกับวิธีการต่างๆ ที่จำเป็นอีกหลายด้าน เช่น Participatory Rural Appraisal (PRA) การประเมินคุณภาพที่ดิน ฯลฯ ซึ่งได้ปรากฏอยู่ในแนวทางการวางแผนการใช้ที่ดินตำบล ฉบับนี้

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญตาราง	ง
สารบัญรูป	จ
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-1
1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน	1-1
1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน	1-1
1.5 นิยามศัพท์	1-2
1.6 คำสำคัญ	1-4
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป	2-1
2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต	2-1
2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง	2-1
2.3 ประวัติและเอกลักษณ์	2-2
2.4 สภาพภูมิประเทศ	2-4
2.5 สภาพภูมิอากาศ	2-8
2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน	2-11
2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม	2-15
บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ	3-1
3.1 ทรัพยากรป่าไม้	3-1
3.2 ทรัพยากรน้ำ	3-5
3.3 ทรัพยากรดิน	3-8
บทที่ 4 กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน	4-1
4.1 หลักการ	4-1
4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)	4-1
4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน	4-9
บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1
5.1 ทรัพยากรดิน	5-1
5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน	5-1
5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน	5-1

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน	6-1
6.1 ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6-1
6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดิน	6-2
6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน	6-5
6.4 เขตการใช้ที่ดิน	6-6
6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน	6-19
6.6 การจัดการความเสี่ยง	6-19
บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน	7-1
7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน	7-1
7.2 ตัวชี้วัด	7-1
7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2563	7-1
7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น	7-3
7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	7-4
7.6 ระยะเวลาดำเนินการ	7-6
เอกสารอ้างอิง	อ1
ภาคผนวก	
ภาคผนวก	ผ1-1

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดกำแพงเพชร ปี2534-2563	2-9
2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-12
2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2563	2-15
2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2563	2-16
2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2563	2-17
2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2562	2-22
3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย	3-1
3-2 บ่อบาดาล ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-5
3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-10
3-4 สมบัติดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-11
3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-14
4-1 แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	4-5
5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	5-4
6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6-2
6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6-6
7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565	7-8
7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน	7-10
7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)	7-11

สารบัญรูป

รูปที่		หน้า
2-1	ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-5
2-2	ความลาดชัน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-6
2-3	ภูมิประเทศ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-7
2-4	เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดกำแพงเพชร	2-10
2-5	สมดุลงของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร	2-11
2-6	สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-14
2-7	สัดส่วนคร่าวเรือนเกษตร ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-16
2-8	สัดส่วนการประกอบอาชีพของเกษตรกร ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-21
2-9	รายได้-รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	2-23
3-1	ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-2
3-2	การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-3
3-3	ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-4
3-4	ที่ตั้งบ่อบาดาล ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-6
3-5	อุทกธรณีวิทยาแสดงศักยภาพน้ำบาดาลและชนิดชั้นหินให้น้ำ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-7
3-6	ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-12
3-7	ทรัพยากรดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-13
3-8	การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	3-15
4-1	โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	4-4
4-2	การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	4-8
4-3	ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	4-10
6-1	เขตการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6-18
6-2	ระบบการปลูกพืชตามแผนตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	6-19
7-1	ระบบการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	7-5
7-2	ลำน้ำสาขาต่าง ๆ	7-7

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 72 (1) ได้กำหนดให้มีการ “วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และศักยภาพของที่ดิน ตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน” ต่อมาได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 มีแผนการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกำหนดให้มีการจัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดินตำบล จำนวน 7,225 ตำบล ให้แล้วเสร็จภายในปี 2565 ตลอดจนนำแผนการใช้ที่ดินตำบลไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 และประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องการประกาศแผนปฏิรูปประเทศดังกล่าวข้างต้น จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อให้การใช้ที่ดินในตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร มีผลตอบสนองสูงสุดต่อหน่วยเนื้อที่และเป็นไปอย่างยั่งยืน

1.3 ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินงาน

1.3.1 ระยะเวลา 1 กุมภาพันธ์ 2564 - 30 กันยายน 2564

1.3.2 สถานที่ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

1.4 ขั้นตอนการดำเนินงาน

1.4.1 ทบทวนเอกสารเพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ และข้อมูลทุติยภูมิที่จะนำมาวิเคราะห์และใช้ในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ดังนี้

(1) ด้านกายภาพ ได้แก่ ทรัพยากรดิน ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรป่าไม้ ภูมิอากาศ สภาพการใช้ที่ดิน ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ภัยธรรมชาติ ฯลฯ

(2) ด้านเศรษฐกิจสังคม ได้แก่ การถือครองที่ดิน การใช้ที่ดิน พืชหลักหรือพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจในการกำหนดเขตการใช้ที่ดิน ตลาดสินค้าเกษตร รายได้ รายจ่าย ประชากร โครงสร้างประชากร การศึกษา ฯลฯ

(3) นโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ ยุทธศาสตร์ภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และเทศบาลตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล

1.4.2 จัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA) เพื่อรับฟังความคิดเห็น ประเด็นปัญหา ความต้องการ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบล และเกษตรกรในตำบล

1.4.3 ประเมินคุณภาพที่ดิน

1.4.4 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการจัดทำ PRA ร่วมกับสภาพการใช้ที่ดิน การถือครองที่ดินรายแปลงจากแผนที่สำมะโนที่ดิน หรือ แผนที่ภาษีที่ดินในปัจจุบัน ผลจากการประเมินคุณภาพที่ดิน และกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดิน (ตามอำนาจหน้าที่ของกรมฯ)

1.4.5 สสำรวจข้อมูลทั้ง ภายภาพ เศรษฐกิจและสังคม ในพื้นที่ตำบลที่ดำเนินการเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหาและความต้องการจาก PRA ให้ละเอียดยิ่งขึ้น โดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเป็นรายบุคคล

1.4.6 กำหนด (ร่าง) แผนการใช้ที่ดินตำบล

1.4.7 รับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อ (ร่าง) แผนการใช้ที่ดิน

1.4.8 ปรับปรุงแผนการใช้ที่ดิน

1.4.9 นำแผนการใช้ที่ดินไปสู่การปฏิบัติ เป้าหมายที่สำคัญ คือ

(1) การที่สภาตำบล หรือ สภาเทศบาลนำแผนการใช้ที่ดินที่มีกิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินเข้าไปบรรจุในแผน 3 ปี โดยสภาเทศบาล หรือ สภาตำบล มีมติรับรอง ซึ่งอาจมีการตั้งงบประมาณ หรือองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการ เช่น งบซื้อเมล็ดพันธุ์พืชคลุมดิน ซึ่งปลูกโดยเกษตรกรในพื้นที่ตำบลนั้น เป็นต้น

(2) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินตามอำนาจหน้าที่ที่ระบุไว้ในกฎหมาย (มาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551) มีการปฏิบัติในเขตการใช้ที่ดินที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินเขตต่างๆ โดยมีงบประมาณดำเนินการในแต่ละปี

(3) กิจกรรมของส่วนราชการต่างๆ ที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว การขุดเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 ที่ดิน (Land)

“**ที่ดิน**” หมายความว่า พื้นที่ดินทั่วไปและให้หมายความรวมถึง ภูเขา ห้วย หนอง คลอง บึง บางลำน้ำ ทะเลสาบ เกาะ และที่ชายทะเลด้วย (มาตรา 4 ประมวลกฎหมายที่ดิน)

“**ที่ดิน**” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง “ชีวมณฑลบนพื้นผิวโลก ประกอบด้วย ชั้นบรรยากาศ ชั้นดิน ชั้นหิน ลักษณะความลาดเทของพื้นที่ ลักษณะทางอุทกศาสตร์ พืช สัตว์ และผลที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน” (FAO, 1974)

“**ที่ดิน**” หมายถึง พื้นที่หนึ่งๆ ที่อยู่บนพื้นผิวของโลก ประกอบด้วยลักษณะที่สำคัญ คือ สภาพแวดล้อมทั้งทางกายภาพและชีวภาพซึ่งมีอิทธิพลต่อการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังนั้นที่ดินจึงไม่ได้หมายถึงดินเพียงอย่างเดียว แต่จะหมายรวมถึงลักษณะภูมิสัณฐาน (landforms) ภูมิอากาศ (climate) อุทกวิทยา (hydrology) พืชพรรณ (vegetation) และสัตว์ (fauna) ซึ่งการปรับปรุงที่ดิน (land improvement) ได้แก่ การทำชั้นบนดินและการระบายน้ำ เป็นต้น (FAO, 1993)

1.5.2 ดิน (Soil)

“ดิน” หมายความรวมถึง หิน กรวด ทราย แร่ธาตุ น้ำ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ ที่เจือปนกับเนื้อดินด้วย (มาตรา 4 พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2551)

“ดิน” ในทางวิชาการด้านทรัพยากรที่ดิน หมายถึง เทหวัตถุธรรมชาติ ซึ่งเกิดขึ้นบนพื้นผิวโลกเป็นวัตถุที่ค้ำจุนการเจริญเติบโต และการทรงตัวของต้นไม้ ประกอบด้วย แร่ธาตุ และอินทรีย์วัตถุต่างๆ มีลักษณะชั้นแตกต่างกัน แต่ละชั้นที่อยู่ต่อเนื่องกันจะมีแนวสัมพันธ์ซึ่งกันและกันตามขบวนการกำเนิดดินที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระทำร่วมกันของภูมิอากาศ พืชพรรณ วัตถุต้นกำเนิดดิน ระยะเวลา และความต่างระดับของพื้นที่ในบริเวณนั้น (FAO 1974: 39-40)

“ดิน” อินทรีย์วัตถุและอนินทรีย์วัตถุที่ไม่จับตัวแข็งเป็นหินซึ่งปกคลุมพื้นผิวโลก เป็นผลมาจากปัจจัยด้านการกำเนิดและสภาพแวดล้อม ได้แก่ ภูมิอากาศ สิ่งมีชีวิต (พืชและสัตว์) สภาพภูมิประเทศ วัตถุต้นกำเนิดและระยะเวลา ความเหมาะสมต่อการผลิตพืชของดินแตกต่างกัน เนื่องจากลักษณะและสมบัติทางกายภาพ เคมีชีวภาพ และสัณฐานวิทยา (คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา, 2551: 128)

1.5.3 การใช้ที่ดิน

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง การจัดการที่ดินตามที่มนุษย์ต้องการ ซึ่งรวมทั้งการใช้ที่ดินในชนบท เขตชานเมือง และเขตอุตสาหกรรม เป็นต้น (FAO, 1993)

“การใช้ที่ดิน” หมายถึง ผลของความพยายามของมนุษย์ ในการดำเนินการเปลี่ยนแปลงลักษณะทางกายภาพพื้นที่ของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อสนองความต้องการของตนเอง (Vink, 1975)

1.5.4 การวางแผนการใช้ที่ดิน

“การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน” หมายความว่า การวางนโยบายและแผนการใช้ที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพของดิน และสอดคล้องกับประเภทของที่ดินที่ได้จำแนกไว้

“การวางแผนการใช้ที่ดิน” หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาการใช้ประโยชน์จากทรัพยากร เป็นการกำหนดทิศทางการลงทุน แนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี เป็นการเปลี่ยนแปลงของหน่วยงานต่างๆ ให้ดำเนินการอยู่ในภาพรวมเดียวกัน และเป็นการเพิ่มศักยภาพทั้งในปัจจุบันและในอนาคตเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ (NRC, 1975 และ ADB, 2012)

1.5.5 “เศรษฐกิจที่ดิน” หมายความว่า ภาวะความสัมพันธ์ระหว่างประชากรกับที่ดินทางด้านเศรษฐกิจ

1.5.6 “เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

1.5.7 “การชะล้างพังทลายของดิน” หมายความว่า ปรากฏการณ์ซึ่งที่ดินถูกชะล้างกัดเซาะพังทลายด้วยพลังงานที่เกิดจากน้ำ ลม หรือโดยเหตุอื่นใดให้เกิดการเสื่อมโทรม สูญเสียเนื้อดิน หรือความอุดมสมบูรณ์ของดิน

1.5.8 “การอนุรักษ์ดินและน้ำ” หมายความว่า การกระทำใดๆ ที่มุ่งให้เกิดการระวังป้องกัน รักษาดินและที่ดิน ไม่ให้เกิดความเสื่อมโทรม สูญเสีย รวมถึงการรักษา ปรับปรุง ความอุดมสมบูรณ์ของ ดิน และการรักษาน้ำในดินหรือบนผิวดินให้คงอยู่เพื่อรักษาคุณธรรมชาติให้เหมาะสมในการใช้ประโยชน์ ที่ดินในการเกษตรกรรม

1.6 คำสำคัญ

“ดินดี น้ำสมบูรณ์”

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไป

2.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอเมืองกำแพงเพชร มีเนื้อที่ 89.94 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 56,210 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังรูปที่ 2-1

ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลถ้ำกระต่ายทอง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศใต้ ติดต่อกับ ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง และ ตำบลลานตอกไม้ อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ ตำบลถ้ำกระต่ายทอง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ตำบลพรานกระต่าย มีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101 จากอำเภอเมืองกำแพงเพชรถึงเทศบาลตำบลพรานกระต่าย ต.พรานกระต่าย อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร มีระยะทาง 23 กิโลเมตร

2.2 การแบ่งส่วนการปกครอง

ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งส่วนการปกครองออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และ เทศบาลตำบลบ้านพราน ดังนี้

1) เทศบาลตำบลพรานกระต่าย ประกอบด้วย (เทศบาลตำบลพรานกระต่าย, 2562)

หมู่ที่ 1 บ้านเด่นกระบาก (บางส่วน)

หมู่ที่ 2 บ้านพรานกระต่าย 1 (บางส่วน)

หมู่ที่ 3 บ้านเขาแก้ว (บางส่วน)

หมู่ที่ 4 บ้านหัวถนน (บางส่วน)

หมู่ที่ 10 บ้านเหนือ

หมู่ที่ 11 บ้านหนองหินเตापูน (บางส่วน)

2) เทศบาลตำบลบ้านพราน ประกอบด้วย (เทศบาลตำบลบ้านพราน, 2563)

หมู่ที่ 1 บ้านเด่นกระบาก

หมู่ที่ 2 บ้านพรานกระต่าย 1

หมู่ที่ 3 บ้านเขาแก้ว

หมู่ที่ 4 บ้านหัวถนน

หมู่ที่ 5 บ้านหนองราง

หมู่ที่ 6 บ้านหนองน้ำใส

หมู่ที่ 7 บ้านใหม่เขานิยม

หมู่ที่ 8 บ้านปลักมะหว้า

หมู่ที่ 9 บ้านเขาสว่างอารมณ์

หมู่ที่ 11 บ้านหนองหินเตापูน

หมู่ที่ 12 บ้านใหม่เขาดงรีน

หมู่ที่ 13 บ้านสว่างราษฎร์พัฒนา

2.3 ประวัติและเอกลักษณ์

กล่าวกันว่าในปี พ.ศ. 1800 เศษ พระร่วงครองสุโขทัย ทรงมีนโยบายที่จะขยายอาณาเขตให้กว้างขวาง และมั่นคง จึงดำริที่จะสร้างเมืองหน้าด่านขึ้นทุกทิศซึ่งได้รับสั่งให้นายพรานผู้ชำนาญเดินป่า ออกสำรวจเส้นทาง และชัยภูมิที่มีลักษณะดี กลุ่มนายพรานจึงได้กระจายกันออกสำรวจเส้นทางต่าง ๆ จนกระทั่งมาถึงบริเวณแห่งนี้ ได้พบกระต่ายป่าขนสีเหลืองเปล่งปลั่งด้วยทองสวยงามมาก นายพรานจึง กราบถวายบังคมทูลขอราชอนุญาต จากพระร่วงเจ้าไปติดตามจับกระต่ายขนสีทองตัวนี้มาถวายเป็นราชบรรณาการถวายแด่พระมหากษัตริย์ พระร่วง นายพราน จึงกลับไปติดตามกระต่ายป่าตัวสำคัญ ณ บริเวณที่เดิมที่พบกระต่าย ได้ใช้ความพยายามดักจับ หลายครั้ง แต่กระต่ายตัวนั้นก็สามารถหลบหนีเข้าไปในถ้ำไปได้ทุกครั้ง ซึ่งหน้าถ้ำมีขนาดเล็ก มีโพรง มีบ่อ หลายแห่ง จึงรู้ว่ากระต่ายต้องอยู่ในโพรงนั้นแน่นอน นายพรานเข้าไปไม่ได้ แม้พยายามหาทางเข้าเท่าไรก็ไม่พบ แต่ไม่อาจขุดหาได้ จึงได้แต่นั่งเฝ้าปากโพรงไว้ รอให้กระต่าย ออกจากโพรงแล้วจะจับ แต่รอเท่าไรกระต่ายก็ไม่โผล่ออกมาให้เห็นอีกเลย นายพรานมีความมุมานะที่จะจับให้ได้ จึงไปชักชวนเพื่อนฝูงนายพรานด้วยกันมา ช่วยกันจับแต่ยังไม่ได้ จึงอพยพ ลูกหลานพี่น้อง และกลุ่มเพื่อนฝูงต่าง ๆ มาสร้างบ้านถาวรขึ้น เพื่อผลที่จะจับ กระต่ายขนสีทองให้ได้ เพราะนอกจากจะยังมีความหวังในตัวกระต่ายแล้ว ยังเห็นว่าบริเวณนั้นเป็นที่ลุ่มดี เหมาะสำหรับจะปลูกข้าวเลี้ยงชีพ มีผู้เล่าว่าประมาณ พ.ศ.2480 น้ำยังมีไหลอยู่ และจอกแหนไหลตามน้ำ ออกมาด้วย โดยไม่ทราบว่าเป็นต้นน้ำมาจากไหน ส่วนโพรง , เตาถลุงและบ่อเหล็กที่เป็นต้นตอ นานานของท้องถิ่น ชาวบ้านเรียกว่า “ถ้ำกระต่ายทอง” เรื่อยมา

จารึกหลักที่ 3 (ศิลาจารึกนครชุม) พ.ศ.1900 จารึกนครชุมได้กล่าวถึง เมืองบางพาน ซึ่งเป็นเมืองสำคัญ อีกเมืองหนึ่งในสุโขทัย สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ทรงเสด็จมาประทับที่เมืองบางพาน ทรงมีพระราชดำริว่า อยู่ในเขตอำเภอพรานกระต่าย ปัจจุบันมีหมู่บ้านชื่อ วังพาน ตำบลเขาศรีศรี อำเภอพรานกระต่าย ตัวเมืองมีลักษณะเป็นรูปเกือกกลม มีคูคันดิน ล้อมรอบ ภายในเมืองและนอกเมืองโดยเฉพาะบริเวณเขานางทอง พบซากโบราณสถาน และโบราณวัตถุสมัย สุโขทัยจำนวนมาก เรื่องของเมืองบางพานมีการกล่าวถึงในศิลาจารึกหลายครั้ง ในสมัยสุโขทัยสันนิษฐานว่าเป็น เส้นทางคมนาคมระหว่างเมืองกำแพงเพชรกับสุโขทัย จากจารึกหลักที่ 3 พ.ศ.2053 ได้กล่าวถึงเมืองพานว่า มี การซ่อมแซมถนนจากเมืองกำแพงเพชรไปถึงบางพาน อีกตอนหนึ่งกล่าวถึง การซ่อมแซมท่อน้ำพระยาร่วงที่นำน้ำไปทำนาที่บางพาน แสดงว่าเมืองนี้ เป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญ นอกจากนั้นถนนพระร่วงก็ได้ตัดผ่าน เมืองบางพาน ปัจจุบันเมืองบางพานเป็นเมืองร้างแทบไม่มีหลักฐานใดเหลืออยู่เลย

(<http://www.thaiheritage.net/nation/oldcity/kamphaengphet2.htm>)

เมื่อมาตั้งรกรากเป็นการถาวรแล้ว ก็แผ้วถางที่ทำมาหากิน จนเป็นทุ่งโล่งขึ้นเรื่อย ๆ และสืบเชื้อสายเผ่าพันธุ์มาเป็นชุมชนใหญ่ ผู้คนจากถิ่นอื่นที่กระจัดกระจายอยู่รอบๆ บริเวณรู้ข่าวเข้า อพยพมาอยู่ทำมาหากินกัน จนกลายเป็นชุมชนใหญ่ที่หนาแน่นจนที่ทำมาหากินไม่เพียงพอ จึงต้องขยายตัวไปแผ้วถางที่ทำกินบริเวณรอบนอกซึ่งไกลออกไป รัชกาลที่ 6 เมื่อครั้งยังดำรงพระอิสริยยศเป็น สยามมกุฎราชกุมาร ในรัชกาลที่ 5 ได้เสด็จ เมืองพรานกระต่าย เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2150 ได้กล่าวถึงเมือง

พรานกระต่ายว่าถึงบ้านพรานกระต่ายจนเที่ยง ที่บ้านพรานกระต่ายนี้ มีบ้านเรือนหนาแน่น ทุก ๆ บ้านมีรั้วกัน เป็นอาณาเขต สังกัด ว่าบ้านช่องดี สะอาดเรียบร้อย เป็นระเบียบ จึงเข้าใจว่าราษฎร ตามแถบนี้ อยู่จะบริบูรณ์ สังกัดกิริยามารยาทเรียบร้อย ซึ่งทำให้เข้าใจว่าที่นี่จะเป็นเมืองอย่างโบราณกาล เมื่อชุมชนขยายตัวกว้างขวางขึ้น ทางราชการจึงยกฐานะหมู่บ้านขึ้นเป็นอำเภอครั้งแรก เมื่อปี 2438 มี “หลวงต่างใจราษฎร์” เป็นนายอำเภอคนแรก จนกระทั่งปี พ.ศ. 2509 นายธวัช แผ่ความดี นายอำเภอพรานกระต่าย สมัยนั้น ได้ริเริ่มบูรณะถ้ำกระต่ายทอง ขึ้นมาโดยนำหินมาก่อเป็นรูปถ้ำเข้า แล้วปิดด้วยไม้ไว้

มาในปีพ.ศ. 2529 พ.ต.ท.วุฒิสาร ถายะเดช สวญ.สภอ.พรานกระต่าย ได้รื้อฟื้นเรื่องราวขึ้นมาใหม่ โดยนำความไปปรึกษากับพระครูวชิรปัญญาคุณ เจ้าคณะอำเภอพรานกระต่าย วัดกุฎีการาม และพระครูวชิรศาสนคุณ วัดไตรภูมิ เรื่องการบูรณะถ้ำกระต่ายทองใหม่ เพื่อทำให้เป็นสัญลักษณ์ประจำท้องถิ่น โดยให้ประชาชนเห็นความสำคัญของสถานที่นี้ จะได้ช่วยกันดูแลรักษาทั้งจะเป็นประโยชน์แก่อนุชนรุ่นหลังด้วย

เมื่อเห็นพ้องต้องกันแล้วก็ได้ดำเนินการชักชวนประชาชนพรานกระต่ายให้ร่วมกันจัดทำโดยก่อเจดีย์ บรรจุพระพุทธรูปไว้ ปั้นรูปนายพรานไว้ จัดแต่งถ้ำเสียใหม่ด้วยคอนกรีต ตกแต่งบริเวณให้สะอาดตามกับเป็น สถานที่ศักดิ์สิทธิ์และสำคัญสำหรับหมู่บ้าน

เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วก็จัดงานฉลอง ทาบุญเลี้ยงพระ กรวดน้ำอุทิศ ส่วนกุศลให้แก่เจ้าที่เจ้าทางให้นายพรานบรรพบุรุษ ให้กระต่ายทองเป็นต้น พร้อมทั้งมีพิธีพุทธาภิเษกขึ้น เพื่อเป็นสิริมงคลด้วย โดยพิธี ทั้งหมดนี้ได้ทำ ณ บริเวณนั้นเองในวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2529 ทุกวันที่ 5 พฤษภาคมของทุก ๆ ปีจะจัดงานทำบุญบวงสรวงศาลเจ้าพ่อถ้ำกระต่ายทอง โดยมีพิธีทาง ศาสนา มีมหรสพ การละเล่น ในคืนวันที่ 5 วันที่ 6 เวลาเช้ามีพิธีทำบุญเลี้ยงพระและทานอาหารร่วมกัน เหมือนการทำบุญกลางบ้านของชาวอำเภอพรานกระต่าย เพื่อความเป็นสิริมงคลของพรานกระต่าย และเพื่อรำลึกถึงบรรพบุรุษ ผู้เป็นต้นตระกูลของพรานกระต่าย

เดิมเทศบาลตำบลพรานกระต่าย เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบสุขาภิบาลกระทรวงมหาดไทยประกาศจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลพรานกระต่าย เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2498 ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 72 ตอนที่ 74 เมื่อวันที่ 17 กันยายน 2498 ได้เปิดดำเนินการโดยใช้ที่ทำการอำเภอ พรานกระต่ายเป็นสำนักงาน ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลมาเป็นเทศบาลเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ก. เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 เทศบาลตำบลพรานกระต่ายได้รับการยกฐานะจากสุขาภิบาล มาเป็นเทศบาล ตามพระราชบัญญัติการเปลี่ยนแปลงฐานะจากสุขาภิบาลมาเป็นเทศบาล พ.ศ. 2542 บัญญัติ ให้สุขาภิบาลทุกแห่งมีฐานะเป็นเทศบาล ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ 25 พฤษภาคม 2542 และเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2544 เทศบาลตำบลพรานกระต่ายได้จัดสรรงบประมาณ ซื่อที่ดิน บริเวณที่ดินถนนกำแพงเพชร - สุขโขทัย หมู่ที่ 3 ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 10 ไร่ 2 งาน 92 ตารางวา และเมื่อวันที่ 10 สิงหาคม 2545 เวลา 10.39 น. ได้ท าพิธีวางศิลาฤกษ์ ก่อสร้างอาคารส านักงาน มีลักษณะเป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 2 ชั้น ขนาดกว้าง 7 เมตร ยาว 39 เมตร รวมพื้นที่ใช้สอย 707 ตารางเมตร ก่อสร้างเสร็จเมื่อวันที่ 12 มีนาคม 2547

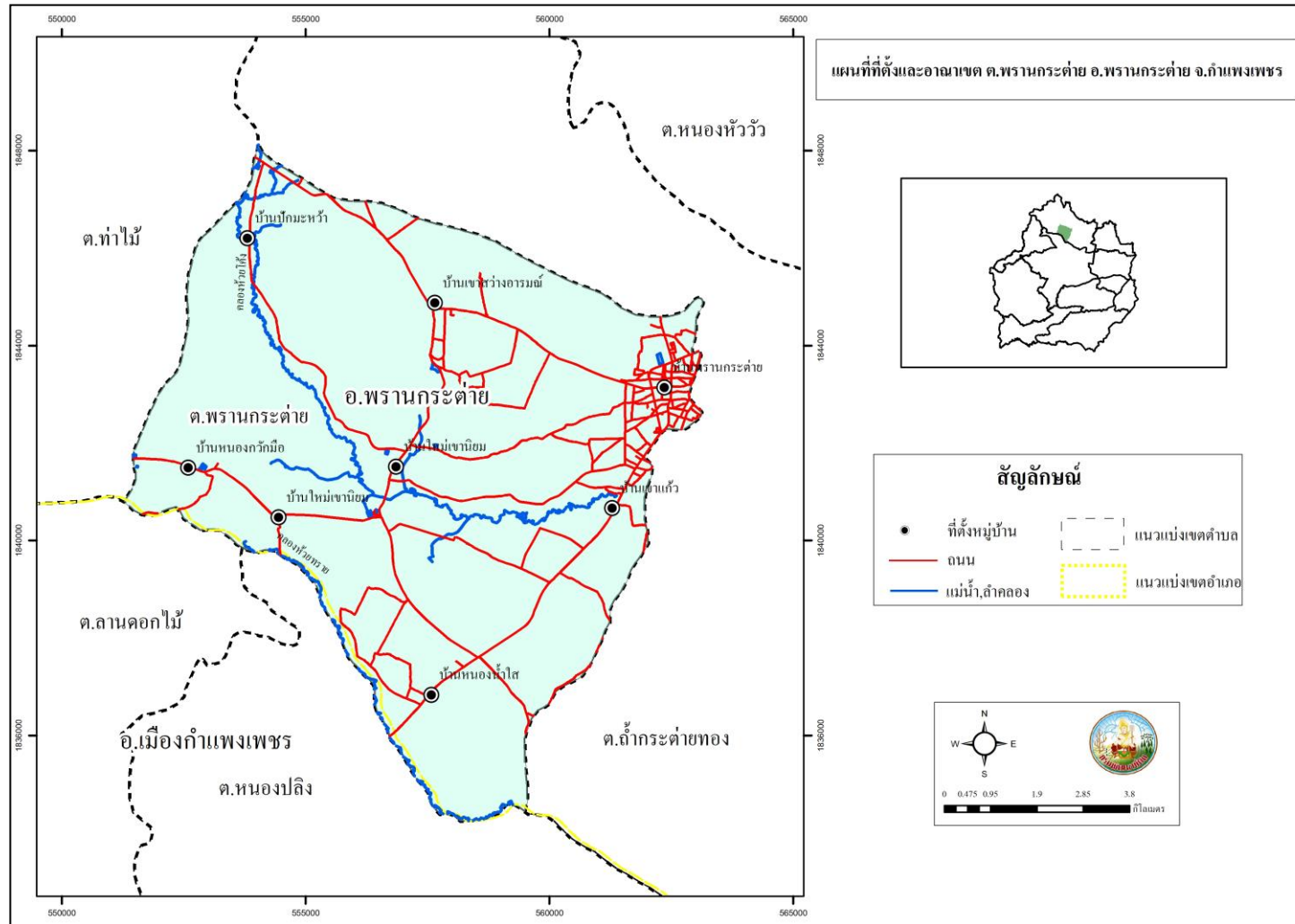

2.4 สภาพภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศมีสภาพพื้นที่ราบเรียบหรือค่อนข้างราบเรียบถึงพื้นที่สูงชัน โดยส่วนใหญ่มีความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็น 2-5 เปอร์เซ็นต์ และ 5-12 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ความสูงจากระดับทะเลปานกลาง 64-300 เมตร โดยด้านทิศตะวันตกเป็นพื้นที่สูงชันและลาดเทมาทางทิศตะวันออกของตำบล มีคลองน้ำธรรมชาติไหลผ่านกลางพื้นที่ และมีภูเขาอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของพื้นที่ (รูปที่ 2-2 และรูปที่ 2-3)

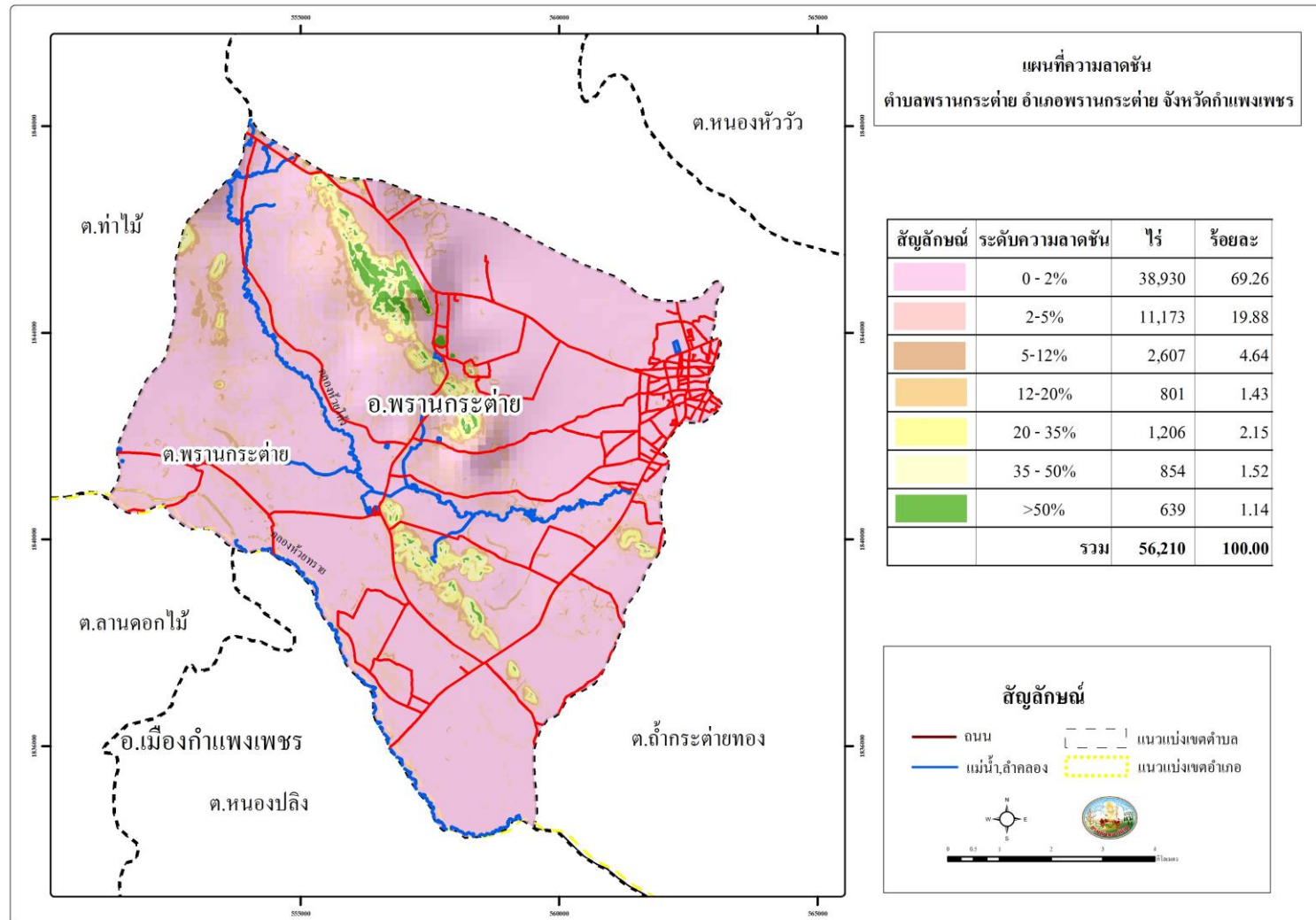
แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

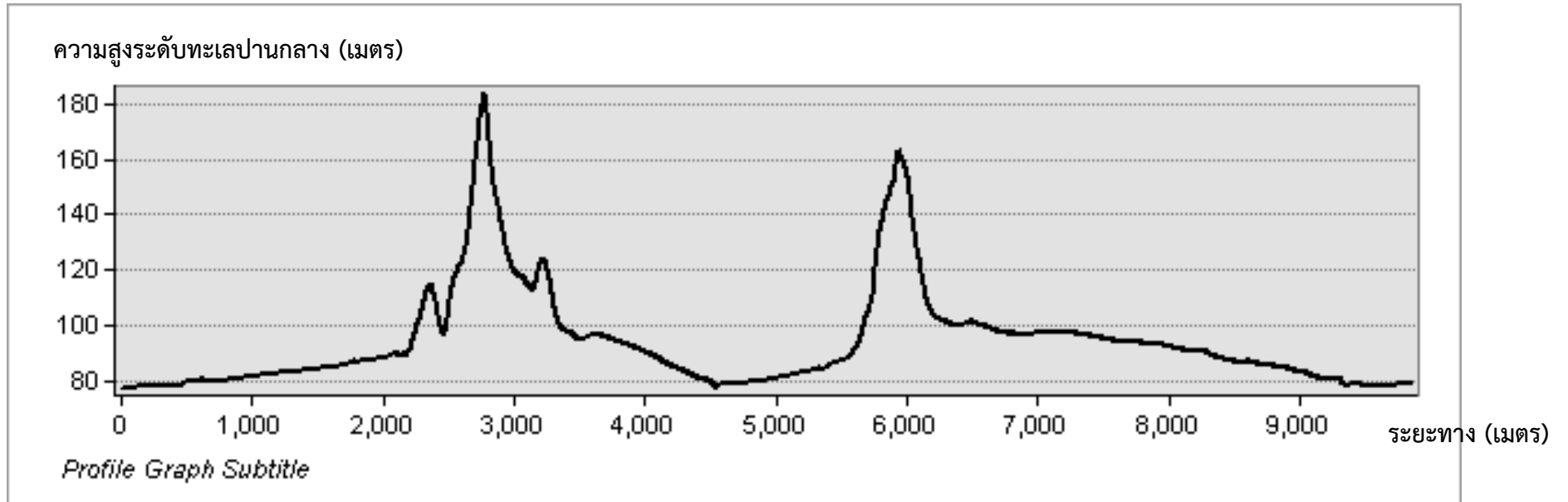
รูปที่ 2-1 ที่ตั้งและอาณาเขต ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 2-2 ความลาดชัน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 2-3 ภูมิประเทศ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

2.5 สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศจังหวัดกำแพงเพชร มีรายละเอียดดังนี้

2.5.1 สภาพอากาศทั่วไป

ลักษณะอากาศของจังหวัดกำแพงเพชร ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูหนาว ทำให้จังหวัดกำแพงเพชรมีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดกำแพงเพชรมีฝนตกทั่วไป

2.5.2 ฤดูกาล

ฤดูกาลของจังหวัดกำแพงเพชร พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทย แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะชุ่มชื้นและมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้งแล้ง เดือนที่มีอากาศหนาวที่สุด คือ เดือนธันวาคม

2.5.3 อุณหภูมิ

จังหวัดกำแพงเพชร มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยทั้งปี 27.7 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 30.6 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน ส่วนในฤดูหนาวอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ยทั้งปี 24.6 องศาเซลเซียส โดยพบอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม คือ 24.6 องศาเซลเซียส

2.5.4 ฝน

บริเวณจังหวัดกำแพงเพชรมีปริมาณฝนเฉลี่ย 1,310.5 มิลลิเมตร และมีฝนตกประมาณ 123 วัน เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน มีปริมาณฝนเฉลี่ย 271.2 มิลลิเมตร และฝนตกประมาณ 19 วัน จากเส้นชั้นน้ำฝน พบว่า ตำบลพรานกระต่ายมีฝนอยู่ในช่วง 500-550 มิลลิเมตร และช่วง 550-600 มิลลิเมตร

(กรมอุตุนิยมวิทยา, 2563)

2.5.5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร

จากข้อมูลสถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2534-2563) ณ สถานีตรวจอากาศกำแพงเพชร ได้นำมาวิเคราะห์สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาช่วงฤดูกาลเพาะปลูกพืช ตลอดจนช่วงระยะเวลาที่พืชเสี่ยงต่อการขาดน้ำ ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ คือ ปริมาณน้ำฝน และศักยภาพการคาย

ระเหยน้ำอ้างอิง (ET_o) ซึ่งคำนวณด้วยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0 โดยใช้สมการ Penman-Monteith สามารถสรุปสมมูลของน้ำเพื่อการเกษตรในเขตอาศัยน้ำฝนได้ดังนี้

ช่วงที่เหมาะสมต่อการปลูกพืช เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช เป็นช่วงที่ดินมีความชุ่มชื้นพอเหมาะต่อการเพาะปลูกพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน

ช่วงที่มีน้ำมากเกินพอ เป็นช่วงที่ค่าปริมาณน้ำฝนมากกว่าค่าการระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งช่วงนี้จะเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤศจิกายน และช่วงนี้อาจจะเกิดภาวะน้ำท่วมทำให้พืชเสียหายได้ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม

ช่วงขาดน้ำ เป็นช่วงฤดูแล้งที่ค่าปริมาณน้ำฝนน้อยกว่าค่า 0.5 การระเหยจากผิวดินและการคายน้ำของพืช ซึ่งพืชอาจจะเสียหายจากการขาดแคลนน้ำได้ จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนมีนาคม

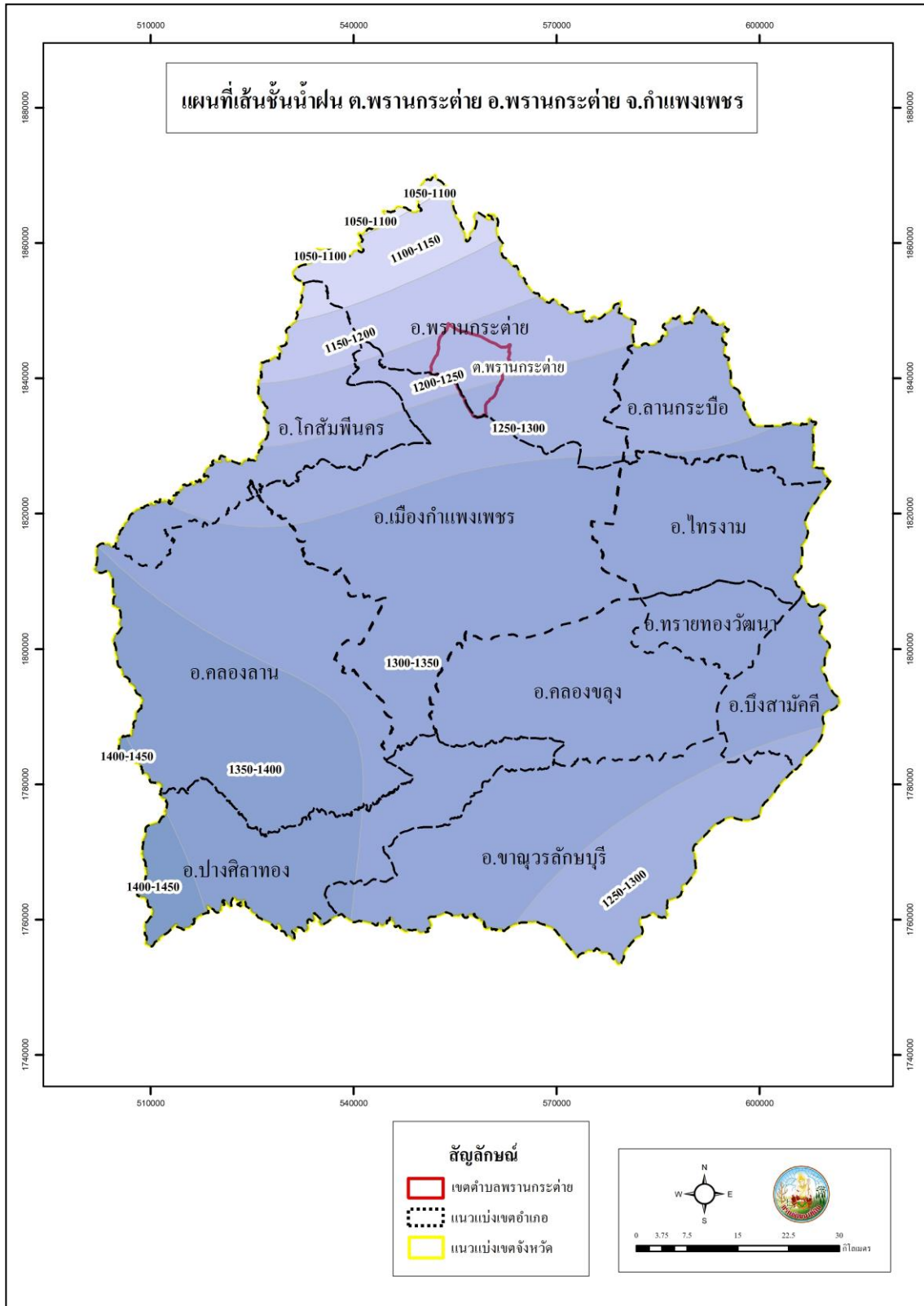
(ตารางที่ 2-1 และรูปที่ 2-4 ถึง รูปที่ 2-5)

ตารางที่ 2-1 สถิติภูมิอากาศ ณ สถานีตรวจอากาศ จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2534-2563

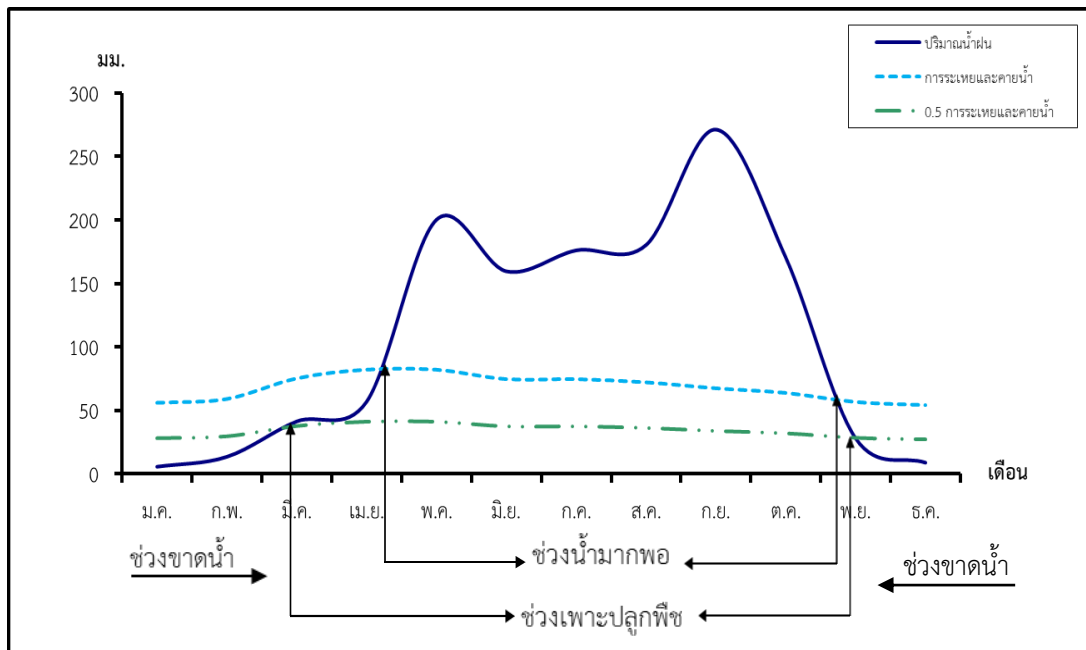
เดือน	อุณหภูมิ ต่ำสุด (°C)	อุณหภูมิ สูงสุด (°C)	อุณหภูมิ เฉลี่ย (°C)	ความชื้น สัมพัทธ์ (%)	ปริมาณ น้ำฝน (มม.)	จำนวนวัน ฝนตก (วัน)	ปริมาณ ฝนใช้การ* (มม.)	การระเหย และการคายน้ำ อ้างอิง* (มม.)
ม.ค.	19.1	31.9	24.9	71.0	5.5	1.6	5.5	55.8
ก.พ.	20.6	34.1	26.8	66.0	13.3	2.3	13.0	58.8
มี.ค.	23.0	35.8	28.9	66.0	41.2	4.5	38.5	75.0
เม.ย.	25.1	37.2	30.6	66.0	56.7	5.9	51.6	81.9
พ.ค.	25.4	35.4	29.5	76.0	200.1	14.8	136.0	81.8
มิ.ย.	25.3	33.8	28.7	81.0	159.5	17.2	118.8	74.4
ก.ค.	25.0	33.0	28.2	82.0	176.0	19.3	126.4	74.4
ส.ค.	24.9	32.7	27.9	84.0	180.2	19.4	128.2	71.9
ก.ย.	24.6	32.8	27.8	84.0	271.2	19.1	152.1	67.2
ต.ค.	24.0	32.5	27.5	83.0	170.3	13.6	123.9	63.6
พ.ย.	21.9	32.1	26.4	78.0	27.8	3.7	26.6	56.4
ธ.ค.	19.5	31.1	24.6	73.0	8.7	1.6	8.6	53.9
รวม	-	-	-	-	1,310.5	123	929.2	815.2
เฉลี่ย	23.2	33.5	27.7	75.8	-	-	-	-

หมายเหตุ: * จากการคำนวณโดยโปรแกรม Cropwat for Windows Version 8.0

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา (2563)

รูปที่ 2-4 เส้นชั้นน้ำฝน จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 2-5 สมดุลของน้ำเพื่อการเกษตร จังหวัดกำแพงเพชร

2.6 สภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

สภาพการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งสำรวจโดยกลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561) ประกอบด้วย ประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 4,773 ไร่ หรือร้อยละ 8.50 ของพื้นที่ตำบล
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 41,139 ไร่ หรือร้อยละ 73.18 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย การใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 2.1) พื้นที่นา มีเนื้อที่ 6,673 ไร่ หรือร้อยละ 11.87 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ นาร้าง นาข้าว
- 2.2) พืชไร่ มีเนื้อที่ 28,689 ไร่ หรือร้อยละ 51.04 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไร่ร้าง อ้อย มัน

สำปะหลัง

- 2.3) ไม้ยืนต้น มีเนื้อที่ 4,951 ไร่ หรือร้อยละ 8.81 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ยูคาลิปตัส สัก สะเดา ประดู่

- 2.4) ไม้ผล มีเนื้อที่ 506 ไร่ หรือร้อยละ 0.89 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม ไม้ผลผสม ส้ม มะพร้าว มะม่วง กล้าย มะขาม มะนาว มะขามเทศ

- 2.5) พืชสวน มีเนื้อที่ 19 ไร่ หรือร้อยละ 0.04 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ พืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ

- 2.6) ฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์และโรงเรือนเลี้ยงสัตว์ มีเนื้อที่ 93 ไร่ หรือร้อยละ 0.16 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ โรงเรือนร้าง ฟุ้งหญ้าเลี้ยงสัตว์ โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก โรงเรือนเลี้ยงสุกร

2.7) สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีเนื้อที่ 208 ไร่ หรือร้อยละ 0.37 ของพื้นที่ตำบล ได้แก่ สถานที่เพาะเลี้ยงปลา

3) พื้นที่ป่าไม้ มีเนื้อที่ 5,806 ไร่ หรือร้อยละ 10.33 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ป่าผลัดใบรอสภาพพื้นที่ฟู ป่าผลัดใบสมบูรณ์

4) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 4,773 ไร่ หรือร้อยละ 8.50 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย ตัวเมืองและย่านการค้า หมู่บ้านบนพื้นราบ สถานที่ราชการและสถาบันต่างๆ ถนน โรงงานอุตสาหกรรม ลานตากและแหล่งรับซื้อทางการเกษตร สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สุสาน ป่าช้า

5) พื้นที่แหล่งน้ำ มีเนื้อที่ 816 ไร่ หรือร้อยละ 1.45 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา คลองชลประทาน

6) พื้นที่เขตผลิต มีเนื้อที่ 3,676 ไร่ หรือร้อยละ 6.54 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย พืชไร่ ธรรมชาติ พืชไร่สลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ พื้นที่ลุ่ม เหมือนเก่า บ่อขุดเก่า เหมือนแร่ บ่อลูกรัง บ่อทราย บ่อดิน พื้นที่ถม

(ตารางที่ 2-2 และรูปที่ 2-6)

ตารางที่ 2-2 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	4,773	8.50
A	พื้นที่เกษตรกรรม	41,139	73.18
A100	นาไร่	247	0.44
A101	นาข้าว	6,426	11.43
A200	ไร่ไร่	563	1.00
A203	อ้อย	551	0.98
A204	มันสำปะหลัง	27,575	49.06
A300	ไม้ยืนต้นร้าง/เสื่อมโทรม	69	0.12
A302	ยางพารา	206	0.37
A303	ปาล์มน้ำมัน	257	0.46
A304	ยูคาลิปตัส	3,521	6.26
A305	สัก	882	1.57
A306	สะเดา	6	0.01
A309	ประดู่	10	0.02
A400	ไม้ผลร้าง/เสื่อมโทรม	13	0.02
A401	ไม้ผลผสม	25	0.04
A402	ส้ม	70	0.12
A405	มะพร้าว	3	0.01
A407	มะม่วง	331	0.59

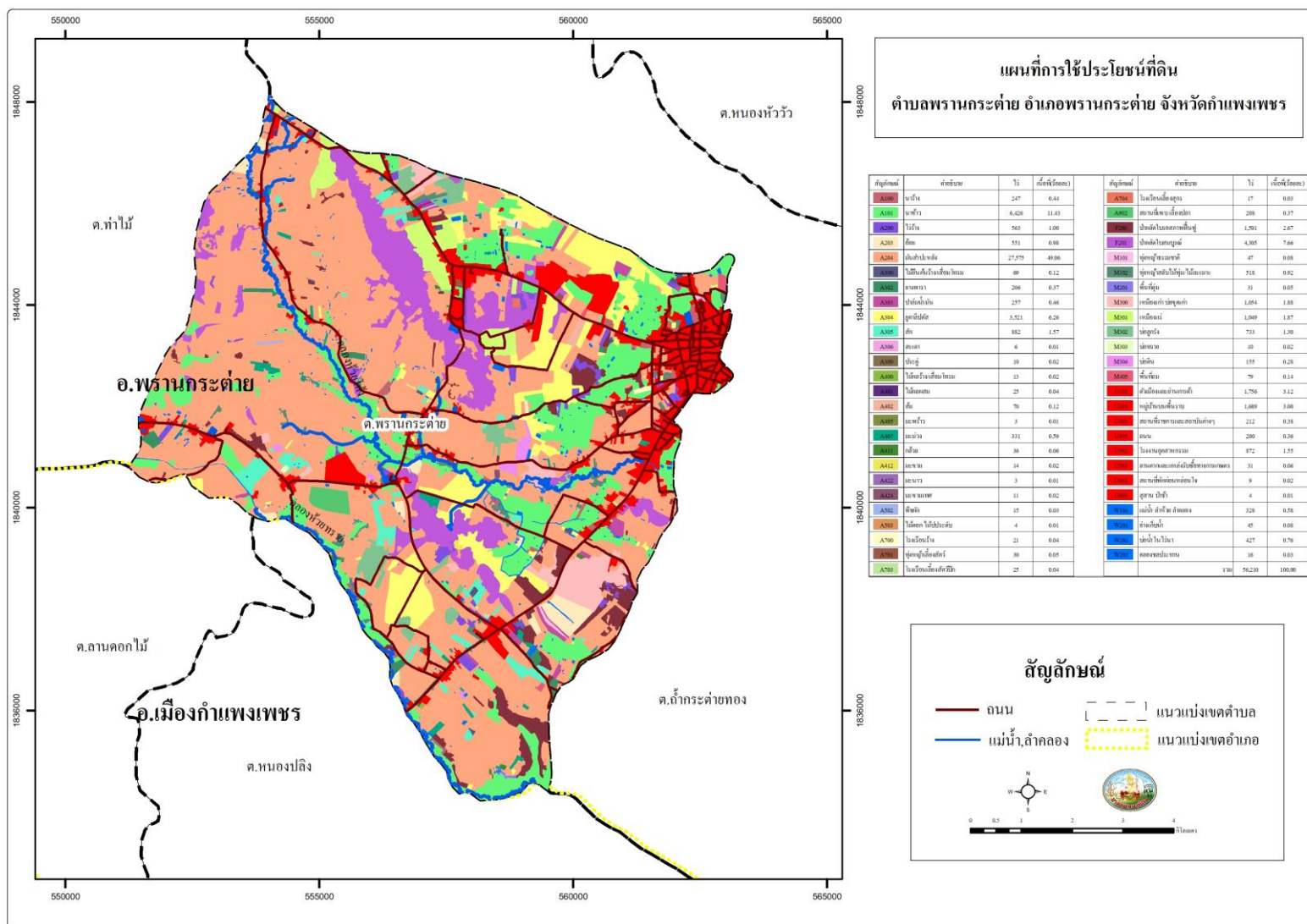
ตารางที่ 2-2 (ต่อ)

หน่วยแผนที่	สภาพการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
A411	กล้วย	36	0.06
A412	มะขาม	14	0.02
A422	มะนาว	3	0.01
A424	มะขามเทศ	11	0.02
A502	พืชผัก	15	0.03
A503	ไม้ดอก ไม้ประดับ	4	0.01
A700	โรงเรือนร้าง	21	0.04
A701	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	30	0.05
A703	โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ปีก	25	0.04
A704	โรงเรือนเลี้ยงสุกร	17	0.03
A902	สถานที่เพาะเลี้ยงปลา	208	0.37
F	พื้นที่ป่าไม้	5,806	10.33
F200	ป่าผลัดใบรอสภาพฟื้นฟู	1,501	2.67
F201	ป่าผลัดใบสมบูรณ์	4,305	7.66
M	พื้นที่เบ็ดเตล็ด	3,676	6.54
M101	ทุ่งหญ้าธรรมชาติ	47	0.08
M102	ทุ่งหญ้าสลับไม้พุ่ม/ไม้ละเมาะ	518	0.92
M201	พื้นที่ลุ่ม	31	0.05
M300	เหมืองเก่า บ่อขุดเก่า	1,054	1.88
M301	เหมืองแร่	1,049	1.87
M302	บ่อลูกรัง	733	1.30
M303	บ่อทราย	10	0.02
M304	บ่อดิน	155	0.28
M405	พื้นที่ถม	79	0.14
W	พื้นที่แหล่งน้ำ	816	1.45
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		56,210	100.00

ที่มา: กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน (2561)

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 2-6 สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอเมืองพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

2.7 สภาพเศรษฐกิจและสังคม

2.7.1 สภาพสังคมโดยทั่วไป

1) ประชากร

จากหลักฐานทะเบียนราษฎรของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ปี 2561 พบว่า ประชากรที่อาศัยในพื้นที่ตำบลพรานกระต่าย มีประชากรรวม 11,033 คน แยกเป็นชาย 5,442 คน เป็นหญิง 5,591 คน มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด 4,534 ครัวเรือน เป็นครัวเรือนเกษตรที่มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 1,299 ครัวเรือน หรือร้อยละ 20.34 เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร 5,086 ครัวเรือน หรือร้อยละ 79.66 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-3 ถึง 2-4 และรูปที่ 2-7

ตารางที่ 2-3 จำนวนประชากรและครัวเรือน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอเมืองพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2561

พื้นที่	จำนวนครัวเรือน	จำนวนประชากร (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
ตำบลพรานกระต่าย	4,534	5,442	5,591	11,033
หมู่ที่ 1 บ้านเด่นกระบาก	456	530	526	1,056
หมู่ที่ 2 บ้านพรานกระต่าย	596	693	746	1,439
หมู่ที่ 3 บ้านเขาแก้ว	411	551	614	1,165
หมู่ที่ 4 บ้านหัวถนน	550	430	437	867
หมู่ที่ 5 บ้านหนองราง	231	325	296	621
หมู่ที่ 6 บ้านหนองน้ำใส	357	331	318	649
หมู่ที่ 7 บ้านเขานิยม	175	225	229	454
หมู่ที่ 8 บ้านปลักมะหว้า	173	259	281	540
หมู่ที่ 9 บ้านเขาสว่าง	250	359	352	711
หมู่ที่ 10 บ้านเหนือ	564	696	741	1,437
หมู่ที่ 11 บ้านหนองหินเตापูน	446	531	510	1,041
หมู่ที่ 12 บ้านใหม่เขาดงรีน	117	180	217	397
หมู่ที่ 13 บ้านสว่างราษฎร์พัฒนา	208	332	324	656

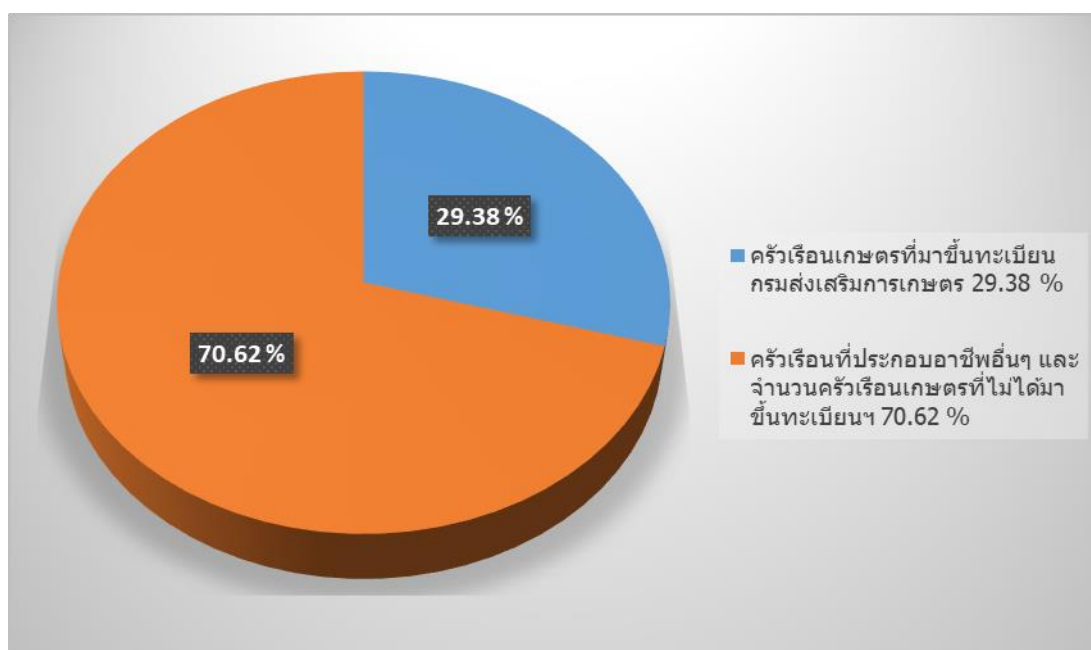
ที่มา : กรมการปกครอง (2561)

ตารางที่ 2-4 จำนวนและสัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2561

รายการ	จำนวน (ครัวเรือน)	ร้อยละ
จำนวนครัวเรือนทั้งหมด ¹⁾	4,534	100.00
- จำนวนครัวเรือนเกษตรที่มากขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตร ²⁾	1,332	29.38
- จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพอื่นๆ และจำนวนครัวเรือนเกษตรที่ไม่ได้มาขึ้นทะเบียนฯ	3,202	70.62

ที่มา: 1) เทศบาลตำบลบ้านพรานและตำบลพรานกระต่าย (2561)

รูปที่ 2-7 สัดส่วนครัวเรือนเกษตร ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

2) สภาพทั่วไป

จากข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้านหรือชุมชน ปี 2561 สภาพทั่วไปของตำบลพรานกระต่าย ได้แก่ แหล่งน้ำ โครงสร้างพื้นฐาน การประกอบอาชีพ สถานที่สำคัญ การคมนาคมขนส่ง ตำบลพรานกระต่าย มีถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 101(กำแพงเพชร-สุโขทัย) และมีเส้นทางคมนาคมสายรอง และสายย่อยให้ประชาชนสามารถสัญจรได้สะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย การไฟฟ้าได้จัดให้มีระบบไฟฟ้าสาธารณะภายในหมู่บ้านเพื่อทำให้เกิดแสงสว่างเพื่อสะดวกในการเดินทาง และลดอุบัติเหตุ ลดปัญหาอาชญากรรม รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตำบลพรานกระต่ายมีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน และมีการขยายเขตไฟฟ้าเป็นบางจุด

3) แหล่งน้ำใช้ในครัวเรือนและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ตำบลพรานกระต่ายมีแหล่งน้ำกินน้ำใช้ หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค จากระบบประปา สำนักงานประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดกำแพงเพชร น้ำบาดาล และน้ำบ่อ แต่ยังคงมีบางหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำ ใช้อุปโภค-บริโภค ในช่วงฤดูแล้ง

4) สถาบันการศึกษา โรงเรียนระดับอนุบาล-ประถมศึกษา 7 แห่ง และโรงเรียนระดับอนุบาล-มัธยมศึกษาตอนต้น 2 แห่ง

5) โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ โรงพยาบาลประจำอำเภอ 1 แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพรานกระต่าย 1 แห่ง สำนักงานเทศบาลตำบลพรานกระต่าย 1 แห่ง สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านพราน 1 แห่ง วัด 5 แห่ง คริสตจักร 1 แห่ง สถานีตำรวจ 1 แห่ง ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน 13 แห่ง

6) สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ในพื้นที่เทศบาลตำบลพรานกระต่าย มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ เช่น เขื่อนหินอ่อนพรานกระต่าย วัดถ้ำเขาตะล่อม สำนักสงฆ์ถ้ำหอมพระใหญ่จอมโลกอุดร

ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 2-5

ตารางที่ 2-5 สภาพสังคมในพื้นที่ของตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2561

สภาพสังคม	จำนวน (แห่ง)
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ	
ลำน้ำ,ลำห้วย (คลองห้วยโค้ง,คลองห้วยทราย และห้วยปลายนา)	3
บึงหนอง	2
ฝาย	4
บ่อน้ำตื้น	37
บ่อโยก	12
สถาบันการศึกษา	
โรงเรียนระดับอนุบาล-ระดับประถมศึกษา	7
โรงเรียนระดับอนุบาล-ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	2
โครงสร้างพื้นฐาน/บริการสาธารณะ	
โรงพยาบาลประจำอำเภอ	1
สำนักงานเทศบาลประจำตำบล	2
วัด	5
คริสตจักร	1
สถานีตำรวจ	1
ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	13

สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ

เหมืองหินอ่อนพรานกระต่าย	1
วัดถ้ำเขาตะล่อมกวาง	1
สำนักสงฆ์ถ้ำหอมพระใหญ่จอมโลกอุดร	1

ที่มา: สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านพรานกระต่าย สำนักงานเทศบาลตำบลบ้านพราน (2564)

7) หมอдинอาสา กรมพัฒนาที่ดิน

หมอดินอาสาในตำบลพรานกระต่าย มีจำนวน 13 ราย คือ

1. นายโผน	นพดล	หมอดินอาสาระดับตำบล
2. นายเสริม	เพชรรัตน์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 1
3. นายขาว	มณีนก	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 2
4. นายยัน	เกตุนรงค์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 4
5. นายเสมอ	ทองพิจิตร	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 5
6. นายธัมพัฒน์	อินกรัต	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 6
7. นายทองก้าน	เพชรทูล	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 7
8. นายปัญญา	ห้วยหงษ์ทอง	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 8
9. นายสาย	คุ้มวงษ์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 9
10. นายสมชาย	แจ้งดี	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 10
11. นางเกษร	เนื้อไม้	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 11
12. นายสมาน	ช่อชั้น	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 12
13. นายเงิน	คุ้มวงษ์	หมอดินอาสาระดับหมู่บ้าน หมู่ที่ 13

(กรมพัฒนาที่ดิน, 2564)

8) การถือครองที่ดิน

ปี 2561 ประชากรตำบลพรานกระต่ายจำนวน 11,033 คน ถือครองที่ดินเฉลี่ยคนละ 5.09 ไร่

9) ลักษณะทางเศรษฐกิจ

ตำบลพรานกระต่ายจะเป็นสังคมเกษตร มีวิถีชีวิตแบบชาวบ้าน คือ มีความเรียบง่ายใช้ชีวิตอย่างพอเพียง สภาพเศรษฐกิจประชาชนส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 ประกอบอาชีพทำนา แต่จะเป็นการ ทานานอกพื้นที่ พื้นที่ที่ทานาจะอยู่ในพื้นที่ตำบลใกล้เคียง ส่วนที่เหลือเป็น อาชีพค้าขาย รับจ้าง เลี้ยงสัตว์ ทาสวน และรับราชการ เมื่อย่างงานจากฤดูกาลทานาแล้วก็จะว่างงาน เนื่องจากสภาพพื้นที่แห้งแล้ง เป็นทุ่งนาสลบบ้านคน จึงไม่สามารถทำอาชีพเสริมเกี่ยวกับการเกษตรได้ทั้งหมด ซึ่งมีบางส่วนไปทำงานนอกหมู่บ้าน เช่น ช่างไม้ ช่างปูน ส่วนในชุมชนที่มีอาชีพเสริม ได้แก่ ค้าขายตามตลาด

9.1) การประกอบอาชีพ

ตำบลพรานกระต่าย ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำการเกษตร ประชากรส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน และมีอาชีพเสริม เช่น การจักรสานไม้ไผ่ เป็นต้น

9.1.1) การเกษตร

ประชากรตำบลพรานกระต่าย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ มันสำปะหลัง ข้าว อ้อย

9.1.2) การปศุสัตว์

- การเลี้ยงสัตว์ส่วนใหญ่ใช้วัชพืชในคร้วเรือน เหลือจาก บริโภคจึงจะจำหน่ายภายในท้องถิ่น เช่น โค กระบือ ไก่ เป็ด สุกร ปลาตก กบ เป็นต้น

- การเลี้ยงสุกรแบบฟาร์มและโคนม ในเขตพื้นที่ ม.9 บ้านเขาสว่างอารมณ์ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

- การเลี้ยงวัว และกระบือ ในพื้นที่หมู่ 1 บ้านเด่นกระบาก และหมู่ที่ 12 บ้านใหม่เขานิยม ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

9.1.3) การท่องเที่ยว

ส่งเสริมการท่องเที่ยวให้เกิดขึ้นในชุมชน การจัดสร้างและพัฒนาพื้นที่ สาธารณะ สวนสุขภาพ สำหรับให้ประชาชนใช้พักผ่อนหย่อนใจ การจัดงานประเพณีต่าง ๆ เช่น ประเพณีวัน สงกรานต์ก่อเจดีย์ทราย ประเพณีลอยกระทง ประเพณีศาลเจ้าพ่อถ้ำกระต่ายทอง ประเพณีแห่เทียนจำนำพรรษา สืบสานงานประเพณีท้องถิ่น

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ ได้แก่

เมืองรอ เมืองโบราณ 1000 ปี

วัดไตรภูมิ

วัดโพธาราม

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ ได้แก่

สระน้ำนันทวดี

- แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่

สวนแสนเจริญ

- แหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ได้แก่

วัดกุฎีการาม

9.1.4) อุตสาหกรรม

ในเขตเทศบาลมีโรงงานอุตสาหกรรมในรูปแบบครัวเรือน เช่น การทำผลิตภัณฑ์หินอ่อน

9.2) ด้านแรงงาน

วัยทำงานส่วนใหญ่ทำงานนอกพื้นที่ ผู้ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่เป็นวัยผู้สูงอายุ

9.3) การพาณิชย์/กลุ่มอาชีพ

พื้นที่ตำบลพรานกระต่าย เป็นพื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ เนื่องจากมีสภาพภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการทำการเกษตร เช่น การเพาะปลูกข้าว มันสำปะหลัง และอ้อย ตำบลพรานกระต่าย มีร้านค้าจำหน่ายสินค้าอุปโภคและบริโภค ตลาดเช้า ตลาดเย็น และตลาดนัดสัญจรจากต่างถิ่นเข้ามาให้บริการประชาชนอยู่ประจำ สะดวกแก่การซื้อสินค้า มีกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการทำหัตถกรรมการทำไม้กวาดทางมะพร้าว และไม้กวาดดอกหญ้า ดอกไม้จันทร์ ขายภายในชุมชนและหมู่บ้านใกล้เคียง และยังมีสินค้าประเภทหัตถกรรมหินอ่อน ของที่ระลึกและเครื่องใช้ โดยการพาณิชย์/กลุ่มอาชีพแบ่งได้ ดังนี้

9.3.1) การเงิน/การธนาคาร

9.3.2) สถานีบริการน้ำมันจำนวน 6 แห่ง

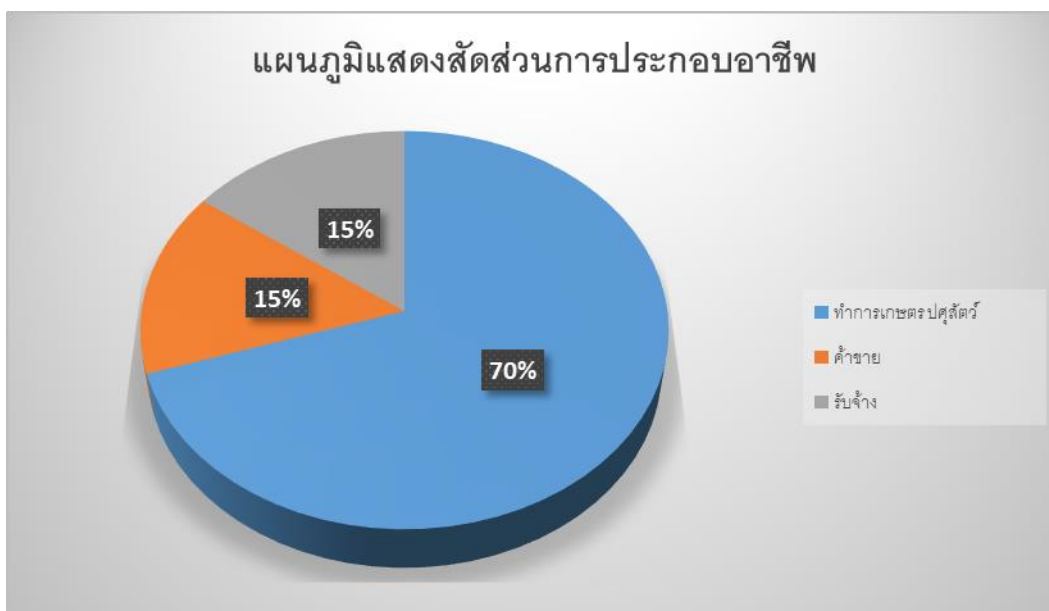
9.3.3) ตลาดสดจำนวน 3 แห่ง

9.3.3) ร้านค้าต่าง ๆ จำนวน 343 แห่ง (โดยประมาณ)

9.3.4) โรงฆ่าสัตว์จำนวน 1 แห่ง

ซึ่งโดยสรุปแล้วการประกอบอาชีพของประชากรส่วนใหญ่ของตำบลพรานกระต่าย มีดังนี้

- ทำการเกษตร ปศุสัตว์	ประมาณร้อยละ 70 ของประชากร
- ค้าขาย	ประมาณร้อยละ 15 ของประชากร
- รับจ้าง	ประมาณร้อยละ 15 ของประชากร

รูปที่ 2-8 สัดส่วนการประกอบอาชีพของประชากร ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

9.4) ด้านรายได้-รายจ่าย

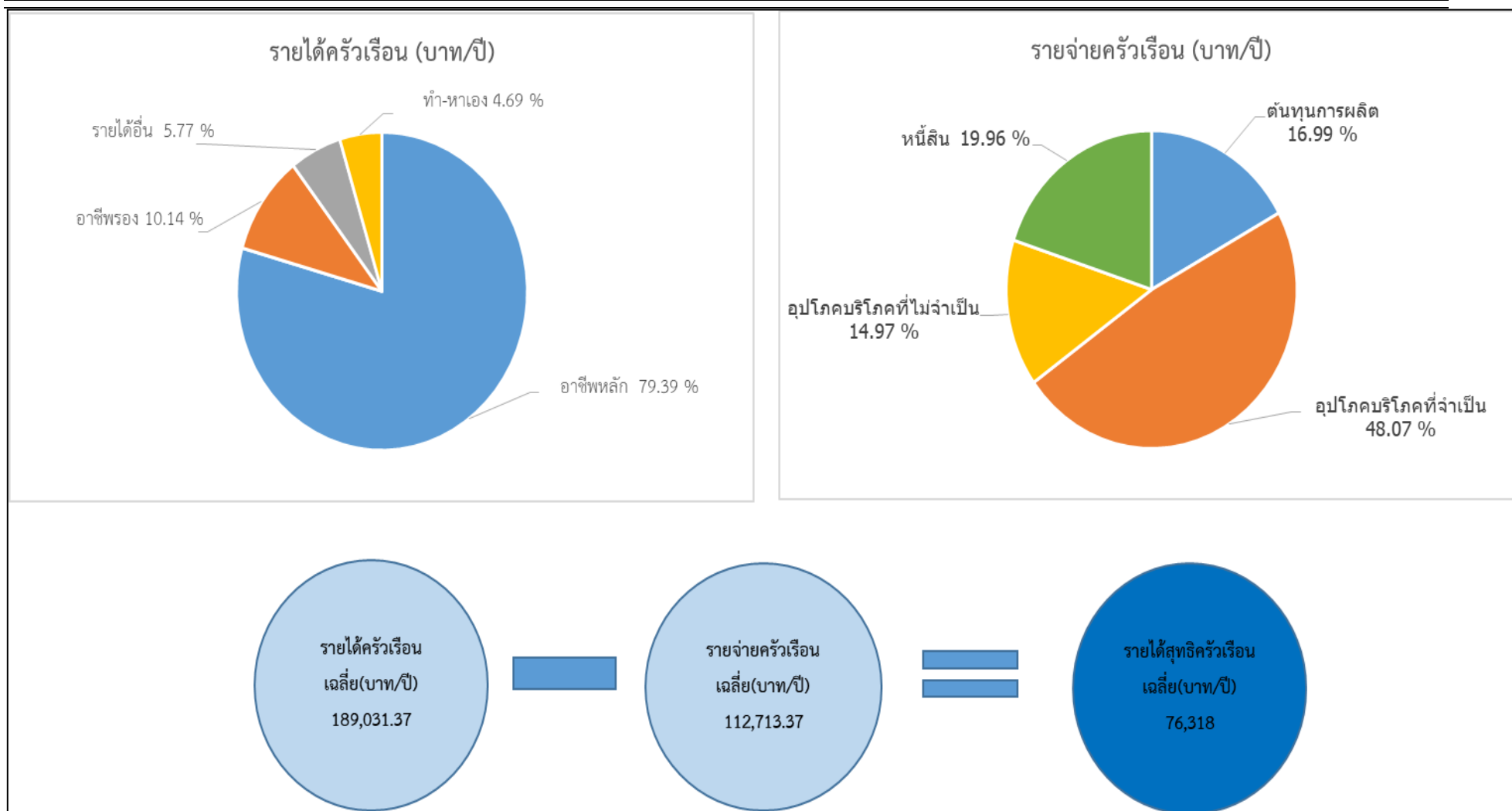
จากข้อมูลพื้นฐาน (จปฐ.) ปี 2562 พบว่า รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 189,031 บาท รายได้บุคคลเฉลี่ยปีละ 58,863 บาท รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ยปีละ 112,713 บาท รายจ่ายบุคคลเฉลี่ยปีละ 35,098 บาท เมื่อพิจารณาจะเห็นว่ารายได้ครัวเรือนมากกว่ารายจ่ายครัวเรือนปีละ 76,300 บาท และรายได้บุคคลมากกว่ารายจ่ายบุคคลปีละ 23,765 บาท ดังรายละเอียดในตารางที่ 2-6 และรูปที่ 2-9 (กรมการพัฒนาชุมชน, 2562)

ตารางที่ 2-6 รายได้-รายจ่ายเฉลี่ยครัวเรือน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ปี 2562

พื้นที่	แหล่งรายได้ของครัวเรือน (บาท/ปี)				รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายได้บุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	รายจ่ายบุคคลเฉลี่ย (บาท/ปี)
	อาชีพหลัก	อาชีพรอง	รายได้อื่น	ทำ-หาเอง				
ตำบลพรานกระต่าย								
หมู่ที่ 1 บ้านเด่นกระบาก	154,576.47	12,305.88	9,235.29	4,482.35	180,600.00	56,025.55	97,970.59	30,392.34
หมู่ที่ 2 บ้านพรานกระต่าย	133,599.34	24,473.51	8,414.57	9,414.57	175,901.99	49,833.40	126,682.12	35,889.31
หมู่ที่ 3 บ้านเขาแก้ว	121,009.09	23,172.73	16,523.64	15,422.73	176,128.18	49,804.88	124,036.36	35,074.55
หมู่ที่ 4 บ้านหัวถนน	252,878.38	19,905.41	11,945.95	9,810.81	294,540.54	81,939.85	96,770.27	26,921.05
หมู่ที่ 5 บ้านหนองราง	168,905.88	30,294.12	9,411.76	16,647.06	225,258.82	71,046.38	99,205.88	31,289.42
หมู่ที่ 6 บ้านหนองน้ำใส	111,315.79	18,774.44	10,699.25	7,518.80	148,308.27	47,076.37	79,105.26	25,109.79
หมู่ที่ 7 บ้านเขานิยม	116,908.40	24,488.55	9,600.00	3,954.20	154,951.15	55,612.60	122,473.28	43,956.16
หมู่ที่ 8 บ้านปลักมะหว้า	87,943.66	39,494.37	19,097.18	12,690.14	159,225.35	48,208.96	101,764.08	30,811.30
หมู่ที่ 9 บ้านเขาสว่าง	158,015.79	12,155.26	14,496.05	9,988.82	194,655.92	55,825.85	107,391.45	30,799.06
หมู่ที่ 10 บ้านเหนือ	134,463.21	7,690.55	9,599.30	1,236.32	152,989.38	67,584.32	119,720.73	52,887.62
หมู่ที่ 11 บ้านหนองหินเตापูน	174,473.04	3,119.45	5,995.90	1,324.23	184,912.63	63,072.64	128,776.45	43,924.91
หมู่ที่ 12 บ้านใหม่เขาตงรีน	119,612.90	28,491.94	8,058.06	13,957.26	170,120.16	58,434.63	94,512.10	32,463.99
หมู่ที่ 13 บ้านสว่างราษฎร์พัฒนา	248,373.26	6,709.68	9,554.19	3,654.84	268,291.97	83,504.53	129,774.61	40,391.70

ที่มา: กรมการพัฒนาชุมชน (2562)

รูปที่ 2-9 รายได้-รายจ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

บทที่ 3 ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญในตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร คือ 1) ทรัพยากรป่าไม้ 2) ทรัพยากรน้ำ และ 3) ทรัพยากรดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

- 1) ป่าไม้ตามกฎหมาย ได้แก่ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าเขาเขียว-เขาสว่าง
ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-1 และรูปที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย

รายชื่อ	ราชกิจจานุเบกษา	เนื้อที่ (ไร่)
ป่าสงวนแห่งชาติ		
ป่าเขาเขียว-เขาสว่าง	เล่ม 91 ตอนที่ 142 วันที่ 20 สิงหาคม 2517	767

- 2) ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่

2.1) การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 มีนาคม 2535 และ 17 มีนาคม 2535)

- เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) เนื้อที่ 41,407 ไร่
 - เขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) เนื้อที่ 1,028 ไร่
- ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-2

2.2) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ (มติคณะรัฐมนตรี วันที่ 28 พฤษภาคม 2528)

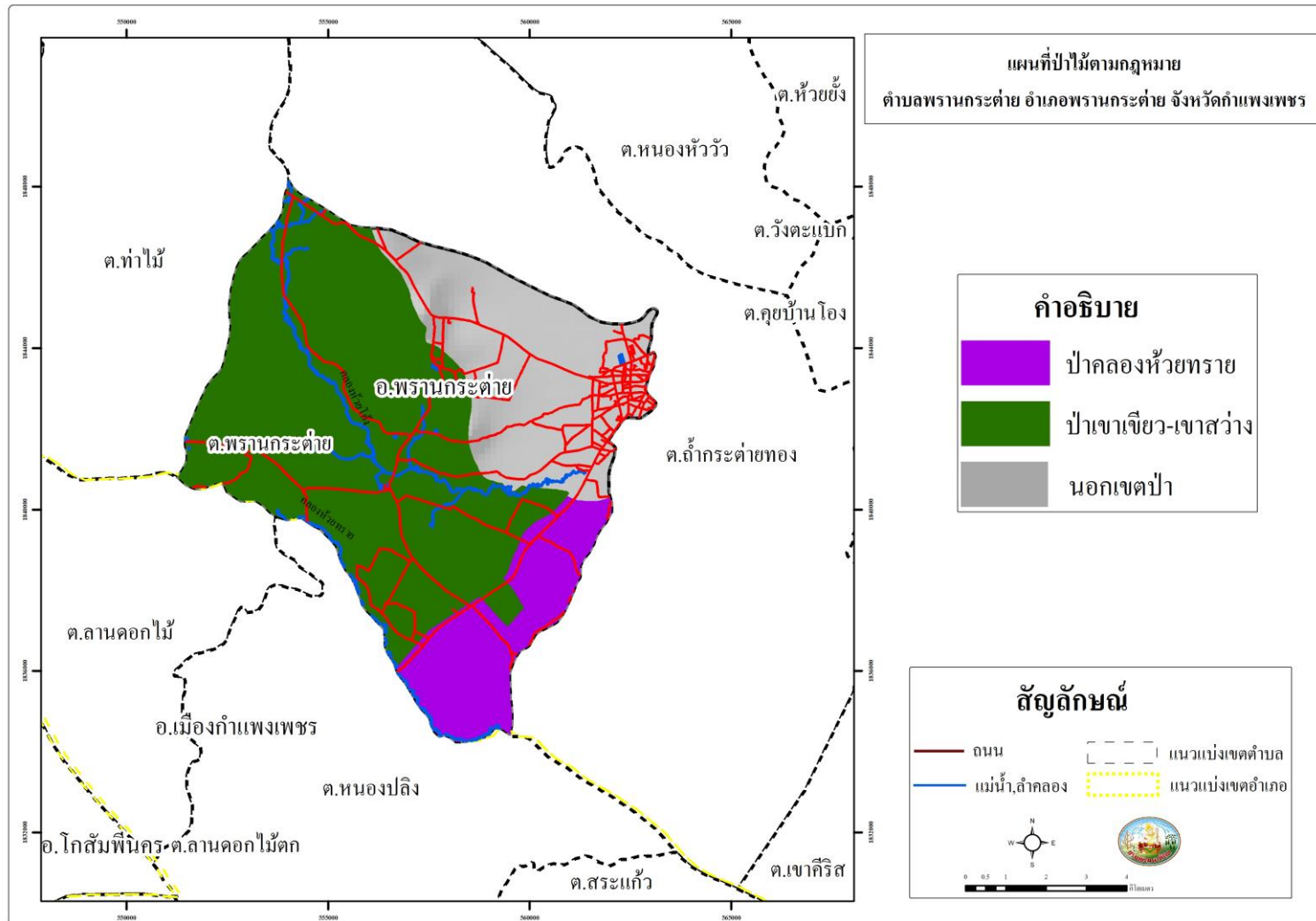
- ชั้นที่ 2 เนื้อที่ 2,389 ไร่

ดังรายละเอียดในรูปที่ 3-3

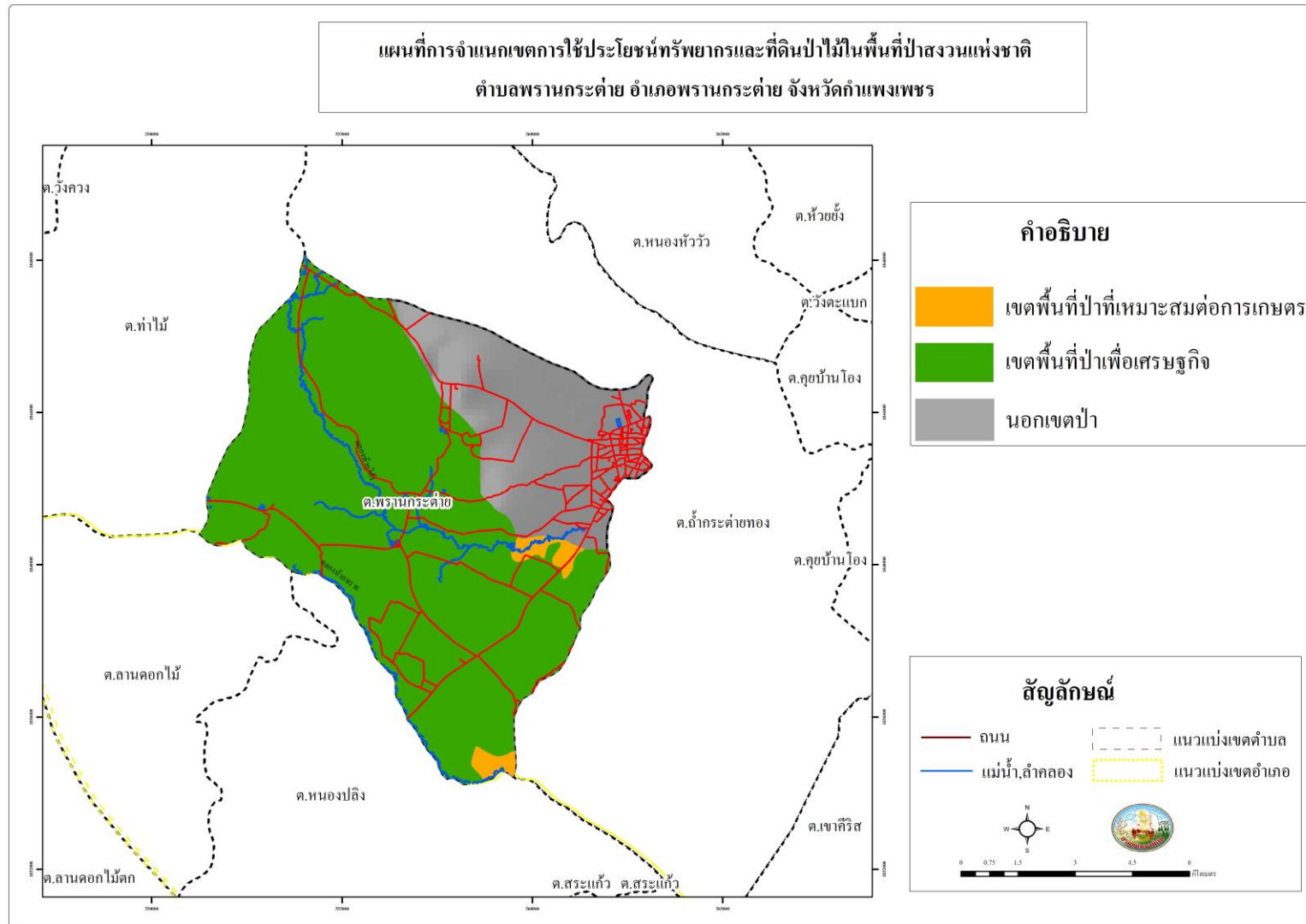
ทั้งนี้ เนื้อที่ดังกล่าวข้างต้น คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ เป็นเนื้อที่เบื้องต้นเท่านั้น ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้ทางกฎหมาย

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

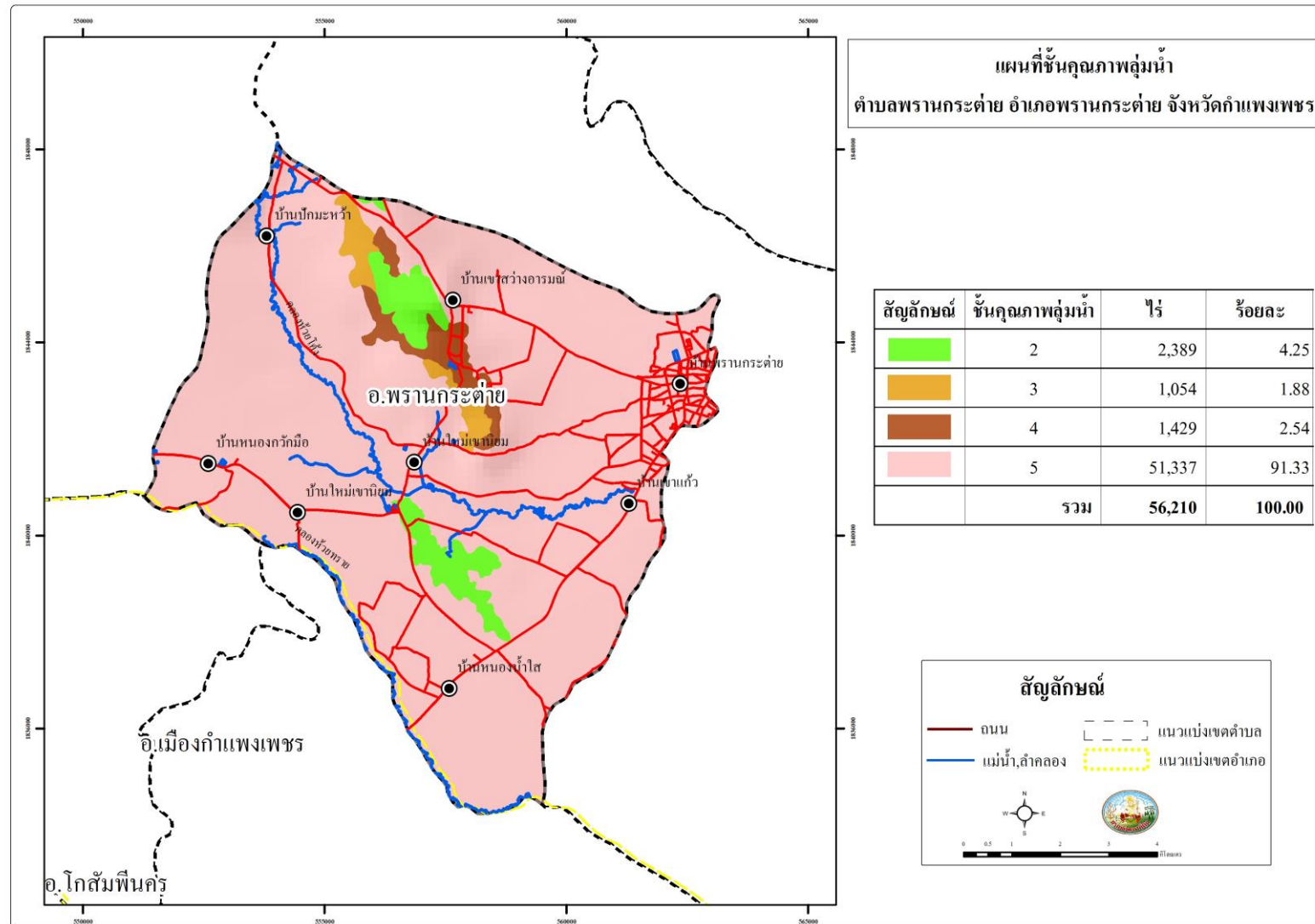
รูปที่ 3-1 ป่าไม้ตามกฎหมาย ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 3-2 การจำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 3-3 ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

3.2 ทรัพยากรน้ำ

3.2.1 น้ำผิวดิน

- 1) แหล่งน้ำตามธรรมชาติ ได้แก่ คลองห้วยโค้ง คลองห้วยทราย
- 2) การพัฒนาแหล่งน้ำ ได้แก่ โครงการแก้มลิง บ่อน้ำในไร่นา จำนวน 270 บ่อ

3.2.2 น้ำใต้ดิน

ในปัจจุบันมีบ่อบาดาลจำนวน 11 บ่อ ปริมาณน้ำบาดาลที่คาดว่าจะพัฒนาได้อยู่ในเกณฑ์น้อยกว่า 10 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2 และรูปที่ 3-4

ตารางที่ 3-2 บ่อบาดาล ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

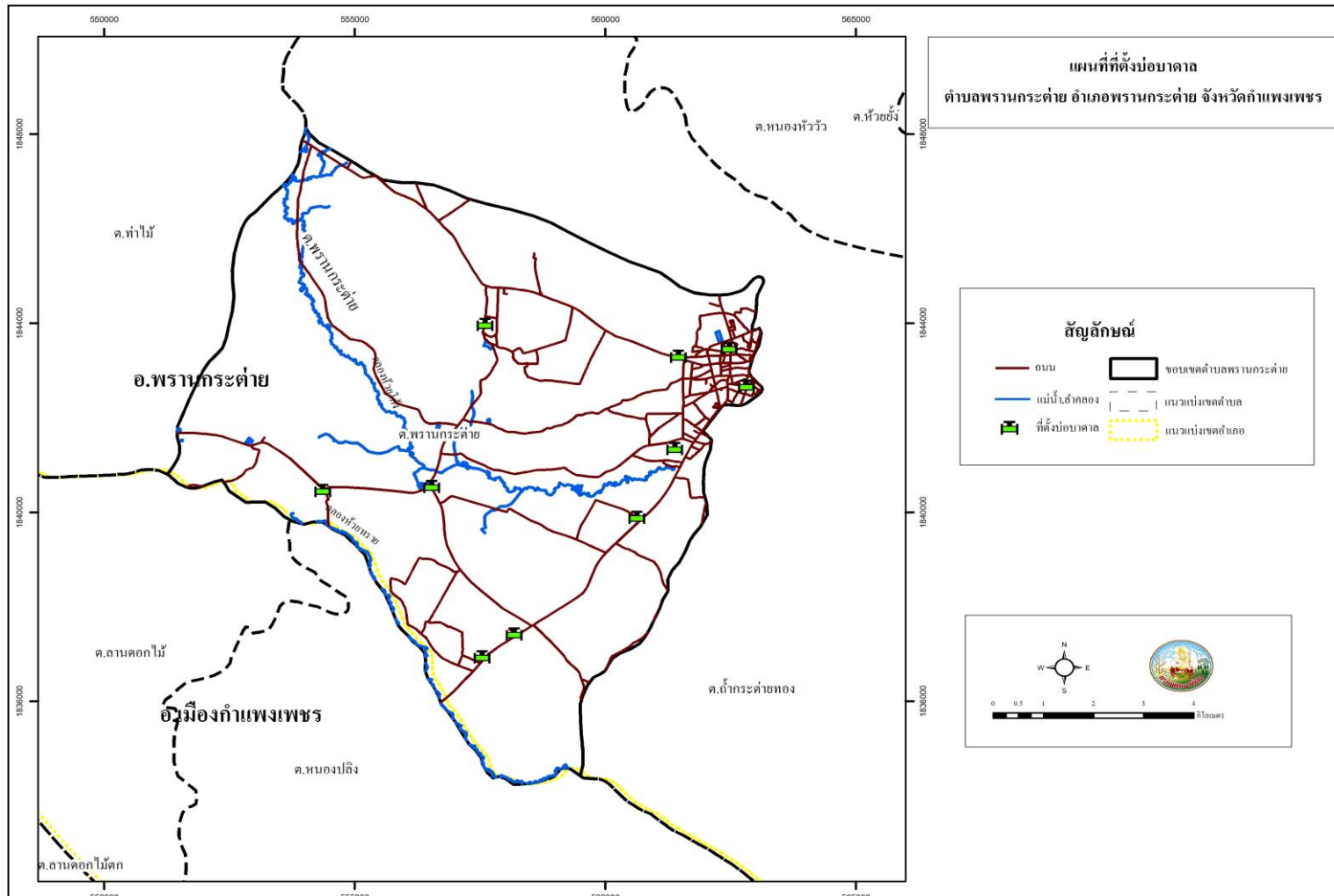
ลำดับ	พิกัด		ประเภทบ่อ	สภาพน้ำ	ความลึกเจาะ (ม.)	ระดับน้ำปกติ (ม.)
	E	N				
1	563580	1844512	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	49	6.3
2	554368	1840460	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	15	4.5
3	556539	1840550	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	57	8.5
4	557602	1843975	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	-	8.2
5	562476	1843473	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	120	7
6	561467	1843303	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	46.5	5.7
7	561395	1841351	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	62	8
8	562822	1842669	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	31.2	3
9	560636	1839891	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	72	4.8
10	557546	1836940	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	45	5.17
11	558189	1837426	บ่ออุบโภค-บริโภค	ใช้ได้-น้ำจืด	72	6

หมายเหตุ: แสดงเฉพาะบ่อบาดาลที่มีข้อมูลสมบูรณ์

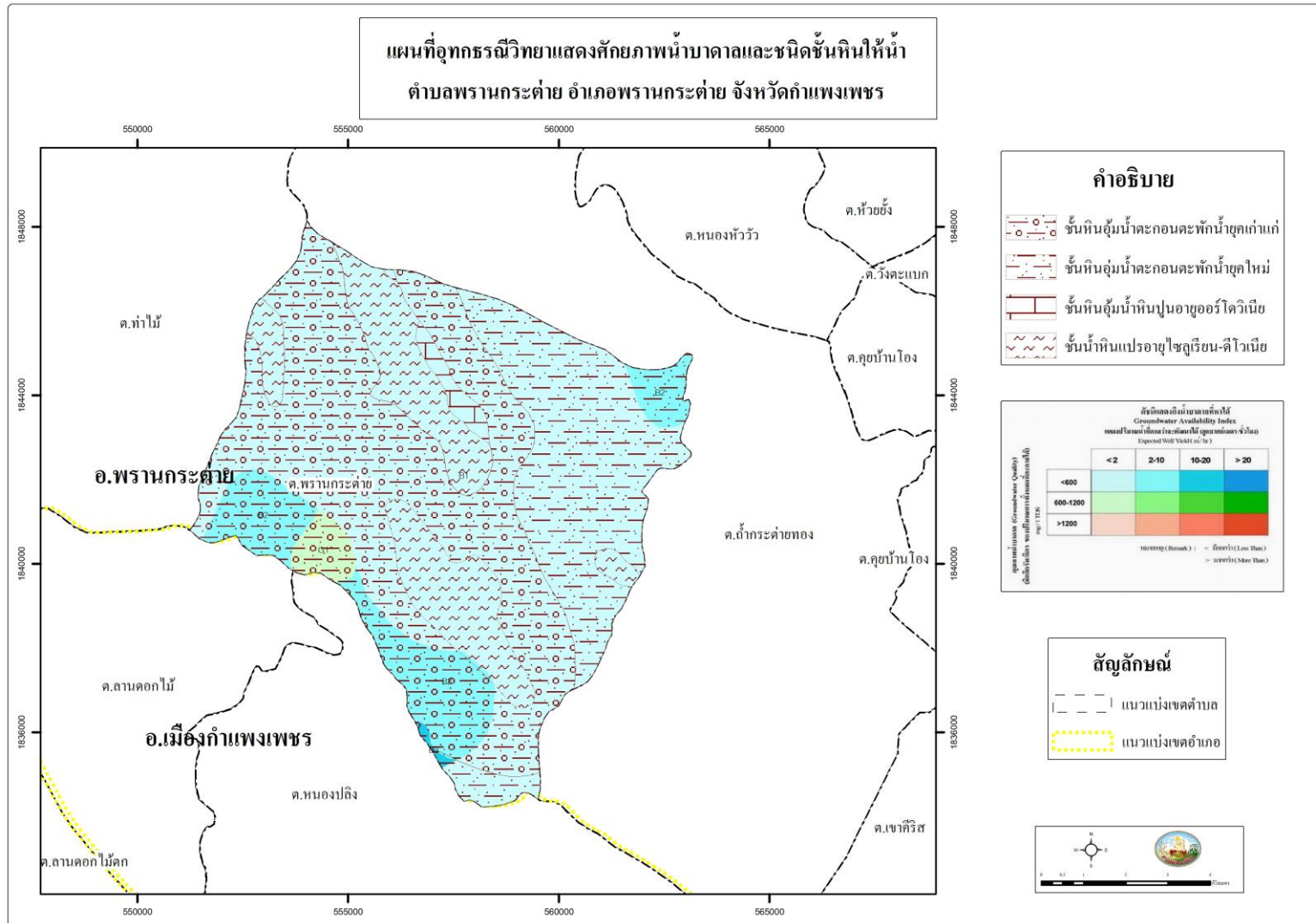
ที่มา: กรมทรัพยากรน้ำบาดาล (2562)

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 3-4 ที่ตั้งบ่อบาด ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 3-5 อุทกธรณีวิทยาแสดงศักยภาพน้ำบาดาลและชนิดชั้นหินให้น้ำ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

3.3 ทรัพยากรดิน

3.3.1 สถานภาพทรัพยากรดิน

ทรัพยากรดินในพื้นที่ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย

1) ดินขามุที่เป็นดินร่วนหยาบ (Khu-col) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Khu-col-sLB : ดินขามุที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,886 ไร่ หรือร้อยละ 3.36 ของพื้นที่ตำบล

2) ดินขามุที่ลึกลับานกลางและเป็นดินร่วนหยาบ (Khu-md,col) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Khu-md,col-sLB/d_{3c} : ดินขามุที่ลึกลับานกลางและเป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,330 ไร่ หรือร้อยละ 2.37 ของพื้นที่ตำบล

3) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ksp-gsLB : ชุดดินโกสัมพี ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 12,759 ไร่ หรือร้อยละ 22.70 ของพื้นที่ตำบล

4) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Ly-sLB : ชุดดินลาดหญ้า ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 6,241 ไร่ หรือร้อยละ 11.10 ของพื้นที่ตำบล

5) ดินพรานกระต่ายที่ลึกลับานกลาง (Prk-md) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Prk-md-sLA/d_{3c} : ดินพรานกระต่ายที่ลึกลับานกลาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 343 ไร่ หรือร้อยละ 0.61 ของพื้นที่ตำบล

6) ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) สภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Prk-sLA/d_{2c} : ชุดดินพรานกระต่าย ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 11,159 ไร่ หรือร้อยละ 19.85 ของพื้นที่ตำบล

7) ดินสุโขทัยที่เป็นดินร่วนละเอียด (Skt-fl) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Skt-fl-sLA : ดินสุโขทัยที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,047 ไร่ หรือร้อยละ 5.42 ของพื้นที่ตำบล

8) ดินสุโขทัยที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด (Skt-fsi) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Skt-fsi-sicA : ดินสุโขทัยที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 1,228 ไร่ หรือร้อยละ 2.18 ของพื้นที่ตำบล

9) ดินสุโขทัยที่อิมตัวด้วยเบสต่ำและเป็นดินทรายแป้งละเอียด (Skt-lb,fsi) สภาพพื้นที่เป็นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Skt-lb,fsi-sicA : ดินสุโขทัยที่อิมตัวด้วยเบสต่ำและเป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 246 ไร่ หรือร้อยละ 0.44 ของพื้นที่ตำบล

10) ชุดดินท่ายาง (Ty) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชัน มีการระบายน้ำดี มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 8,657 ไร่ หรือร้อยละ 15.40 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 4 หน่วยแผนที่ดิน คือ

10.1) หน่วยแผนที่ดิน Ty-sB : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 3,033 ไร่ หรือร้อยละ 5.40 ของพื้นที่ตำบล

10.2) หน่วยแผนที่ดิน Ty-sC : ชุดดินท่ายาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,301 ไร่ หรือร้อยละ 7.65 ของพื้นที่ตำบล

10.3) หน่วยแผนที่ดิน Ty-gsC : ชุดดินท่ายาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหินปานกลาง ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 389 ไร่ หรือร้อยละ 0.69 ของพื้นที่ตำบล

10.4) หน่วยแผนที่ดิน Ty-gsD : ชุดดินท่ายาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหินปานกลาง ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 934 ไร่ หรือร้อยละ 1.66 ของพื้นที่ตำบล

11) ดินอุทัยที่เป็นทรายหนามาก (Uti-vtks) สภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีการระบายน้ำดี คือ

- หน่วยแผนที่ดิน Uti-vtks-lsB : ดินอุทัยที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 348 ไร่ หรือร้อยละ 0.62 ของพื้นที่ตำบล

12) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 3,376 ไร่ หรือร้อยละ 6.01 ของพื้นที่ตำบล

13) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 5,590 ไร่ หรือร้อยละ 9.94 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

13.1) หน่วยแผนที่ดิน U : พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 4,774 ไร่ หรือร้อยละ 8.49 ของพื้นที่ตำบล

13.2) หน่วยแผนที่ดิน W : พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 816 ไร่ หรือร้อยละ 1.45 ของพื้นที่ตำบล

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-6 ถึง 3-7

12.2) หน่วยแผนที่ดิน Ty-gsD : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนกรวด ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 4,067 ไร่ หรือร้อยละ 6.53 ของพื้นที่ตำบล

12.3) หน่วยแผนที่ดิน Ty-gslE : ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ปนกรวด ความลาดชัน 20-35 เปอร์เซ็นต์ มีเนื้อที่ 689 ไร่ หรือร้อยละ 1.11 ของพื้นที่ตำบล

13) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC) มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชัน ถึงสูงชันมากที่สุด มีเนื้อที่ 26,910 ไร่ หรือร้อยละ 43.16 ของพื้นที่ตำบล

14) พื้นที่เบ็ดเตล็ด (Miscellaneous areas) มีเนื้อที่รวมทั้งหมด 4,237 ไร่ หรือร้อยละ 6.80 ของพื้นที่ตำบล ประกอบด้วย 2 หน่วยแผนที่ดิน คือ

14.1) หน่วยแผนที่ดิน U : พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง มีเนื้อที่ 3,331 ไร่ หรือร้อยละ 5.35 ของพื้นที่ตำบล

14.2) หน่วยแผนที่ดิน W : พื้นที่น้ำ มีเนื้อที่ 906 ไร่ หรือร้อยละ 1.45 ของพื้นที่ตำบล

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 ถึง 3-4 และรูปที่ 3-6 ถึง 3-7

ตารางที่ 3-3 หน่วยแผนที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

หน่วย แผนที่ดิน	คำอธิบาย	เนื้อที่	
		ไร่	ร้อยละ
Khu-col-sLB	ดินขานุกที่เป็นดินร่วนหยาบ มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,886	3.36
Khu-md,col-sLB/d3c	ดินขานุกที่ลึกลงกลางและเป็นดินร่วนหยาบมีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	1,330	2.37
Ksp-gsLB	ชุดดินโกสัสมพี ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	12,759	22.70
Ly-sLB	ชุดดินลาดหญ้า มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	6,241	11.10
Prk-md-sLA/d3c	ดินพรานกระต่ายที่ลึกลงกลาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย	343	0.61
Prk-sLA/d2c	ชุดดินพรานกระต่าย ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	11,159	19.85
Skt-fl-sclA	ดินสุโขทัยที่เป็นดินร่วนละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	3,047	5.42
Skt-fsi-sicLA	ดินสุโขทัยที่เป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	1,228	2.18
Skt-lb,fsi-sicLA	ดินสุโขทัยที่อึดตัวด้วยเบสต่ำและเป็นดินทรายแป้งละเอียด มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ความลาดชัน 0-2 เปอร์เซ็นต์	246	0.44
Ty-sLB	ชุดดินท่ายาง มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	3,033	5.40
Ty-sLC	ชุดดินท่ายาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	4,301	7.65
Ty-gsLC	ชุดดินท่ายาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหินปานกลาง ความลาดชัน 5-12 เปอร์เซ็นต์	389	0.69
Ty-gsLD	ชุดดินท่ายาง ที่มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายปนเศษหินปานกลาง ความลาดชัน 12-20 เปอร์เซ็นต์	934	1.66
Uti-vtks-lsB	ดินอุทัยที่เป็นทรายหนามาก มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายปนดินร่วน ความลาดชัน 2-5 เปอร์เซ็นต์	348	0.62
SC	พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน มีความลาดชันมากกว่า 35 เปอร์เซ็นต์ สภาพพื้นที่สูงชันถึงสูงชันมากที่สุด	3,376	6.01
U	พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	4,774	8.49
W	พื้นที่น้ำ	816	1.45
รวมเนื้อที่ทั้งหมด		56,210	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

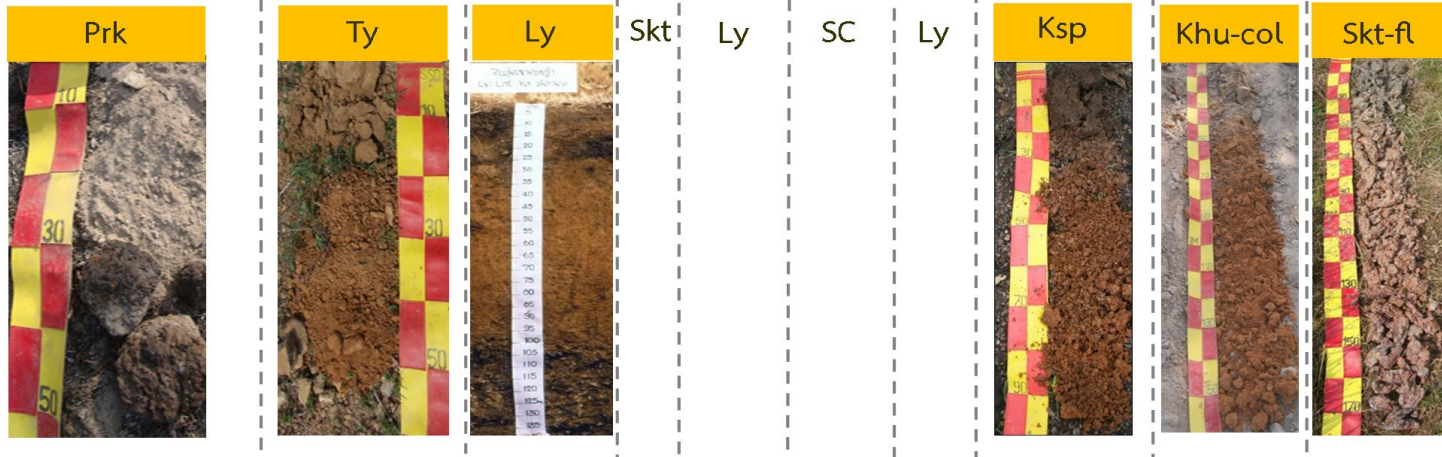
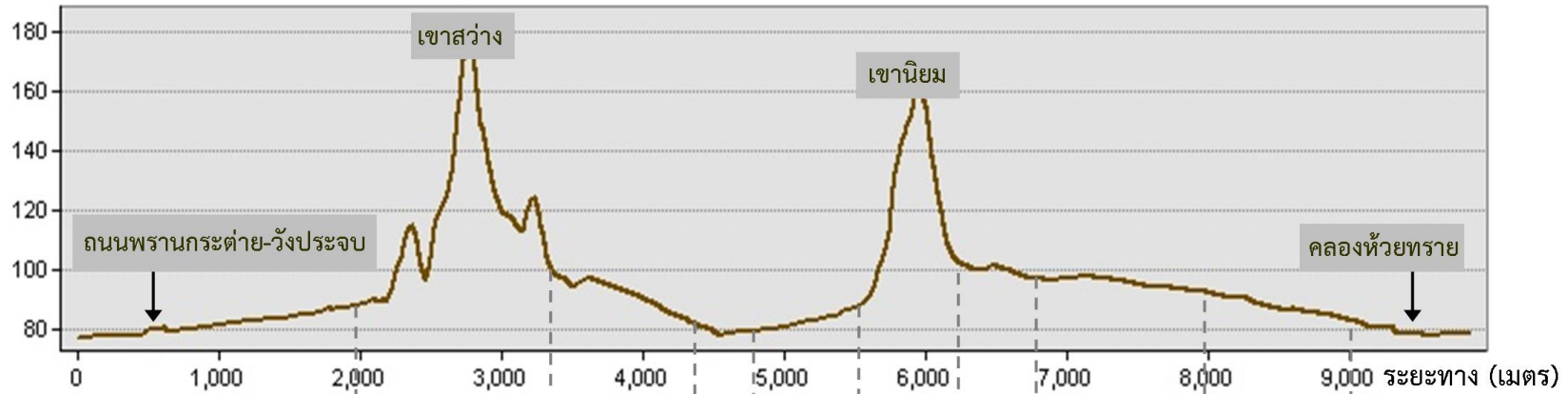
ตารางที่ 3-4 สมบัติดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

หน่วยแผนที่ดิน	ความลาดชัน (%)	การระบายน้ำ	CEC (meq/g)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ฟอสฟอรัส ที่เป็นประโยชน์ (P ₂ O ₅)	โพแทสเซียม ที่เป็นประโยชน์ (K ₂ O)	ความอุดมสมบูรณ์ของดิน	เนื้อที่	
										ไร่	ร้อยละ
Khu-col-sLB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	1,886	3.36
Khu-md,col-sLB/d ₃ c	2-5	ดี	<10	<35	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	1,330	2.37
Ksp-gslB	2-5	ดี	<10	<35	0-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	12,759	22.70
Ly-sLB	2-5	ดี	<10	<35	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	6,241	11.10
Prk-md-sLA/d ₃ c	0-2	ค่อนข้างเลวถึงเลว	<10	<35	50-100	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	343	0.61
Prk-sLA/d ₂ c	0-2	ค่อนข้างเลวถึงเลว	<10	<35	0-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	11,159	19.85
Skt-fl-sclA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	35-75	>150	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	3,047	5.42
Skt-fsi-sicLA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	35-75	>150	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	1,228	2.18
Skt-lb,fsi-sicLA	0-2	ค่อนข้างเลว	<10	35-75	>150	ต่ำ	สูง	สูง	ต่ำ	246	0.44
Ty-sLB	2-5	ดี	<10	<35	0-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	3,033	5.40
Ty-slC	5-12	ดี	<10	<35	0-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	4,301	7.65
Ty-gslC	5-12	ดี	<10	<35	25-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	389	0.69
Ty-gslD	12-20	ดี	<10	<35	25-50	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	934	1.66
Uti-vtks-lsB	2-5	ดี	<10	<35	>150	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	348	0.62
SC										3,376	6.01
U										4,774	8.49
W										816	1.45
รวมเนื้อที่ทั้งหมด										56,210	100.00

ที่มา: กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน (2562)

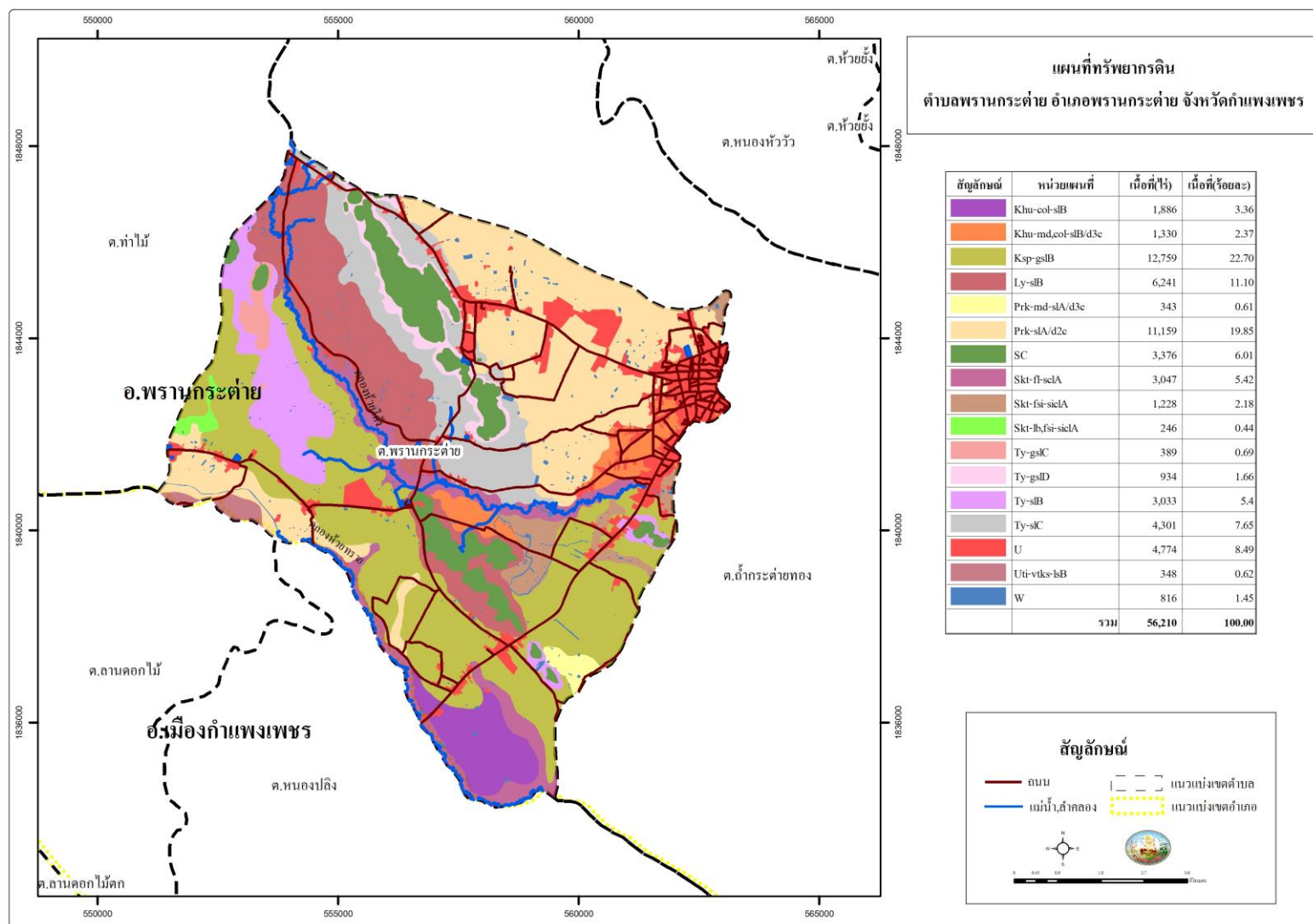
ความสูงระดับทะเลปานกลาง (เมตร)

รูปที่ 3-6 ภูมิประเทศและชุดดิน ตำบลบ้านด้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 3-7 ทรัพยากรดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

3.3.2 การชะล้างพังทลายของดิน

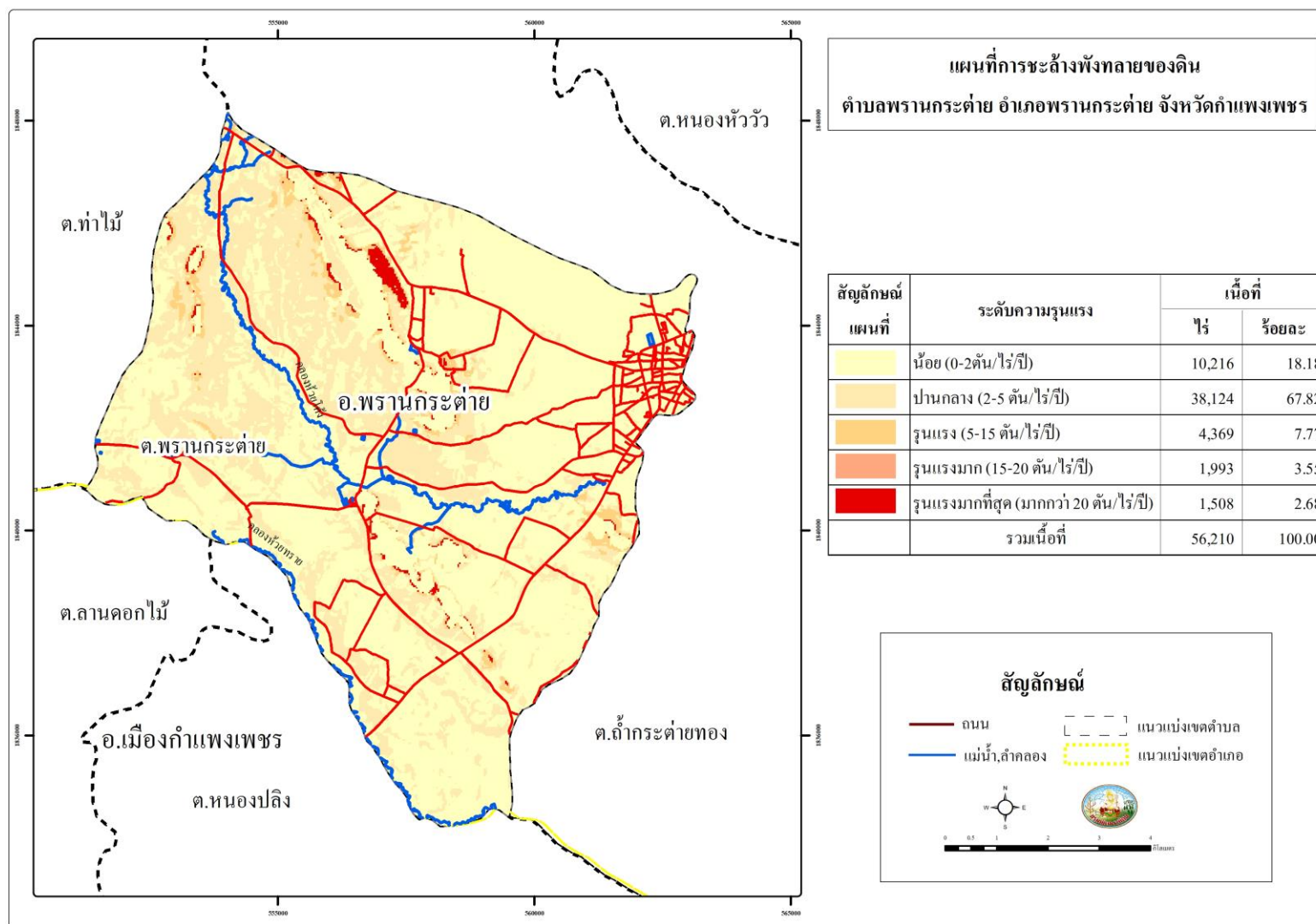
จากการประเมินการชะล้างพังทลายของดินโดยใช้สมการการสูญเสียดินสากล (Universal Soil Loss Equation; USLE) ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร มีการชะล้างพังทลายของดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-5 และรูปที่ 3-8

ตารางที่ 3-5 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

การชะล้างพังทลายของดิน	การสูญเสียดิน (ตัน/ปี)	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
น้อย (0-2 ตัน/ไร่/ปี)	-	10,216	18.18
ปานกลาง (2-5 ตัน/ไร่/ปี)	76,248	38,124	67.82
รุนแรง (5-15 ตัน/ไร่/ปี)	21,845	4,369	7.77
รุนแรงมาก (15-20 ตัน/ไร่/ปี)	29,895	1,993	3.55
รุนแรงมากที่สุด (>20 ตัน/ไร่/ปี)	30,160	1,508	2.68
	158,148	56,210	100.00

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รูปที่ 3-8 การชะล้างพังทลายของดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

บทที่ 4

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (Participatory Rural Appraisal : PRA)

4.1. หลักการ

กระบวนการมีส่วนร่วมเป็นความเชื่อมโยงระหว่างปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ

- 1) พื้นที่ (Area)
- 2) หน้าที่ขององค์กร หรือภารกิจ (Function)
- 3) ความร่วมมือ (Participation)

การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีสาระสำคัญที่จำเป็นในการจัดทำโครงการ เช่น

- 1) สภาพปัญหาของชุมชนหรือเกษตรกร
- 2) ความต้องการของชุมชน
- 3) โครงการที่จะแก้ไขปัญหาที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชน
- 4) พื้นที่ที่จะดำเนินโครงการ

ทั้งนี้ ผู้ที่จำเป็นต้องเข้าร่วมกระบวนการ คือ เกษตรกรในพื้นที่ตำบล ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ใหญ่บ้าน และกำนัน รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีของแผนการใช้ที่ดินตำบลนั้น การจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนจะมีสาระสำคัญของชุมชนในภาพรวม และเกษตรกรแต่ละราย เช่น

- 1) ปัญหาทรัพยากรดิน
- 2) ปัญหาการประกอบอาชีพ
- 3) ความต้องการของชุมชนหรือเกษตรกรแต่ละราย
- 4) แผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอยู่ในปัจจุบัน

จากสาระสำคัญใน 4 ประการ ดังกล่าว แผนการใช้ที่ดินตำบลจะต้องจัดทำขึ้นโดยมี “กิจกรรมตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน หรือเกษตรกรแต่ละราย รวมทั้งตอบสนองต่อแผนงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ตรงตามอำนาจหน้าที่ของกรมพัฒนาที่ดิน และโดยความร่วมมือของส่วนราชการต่างๆ

4.2 การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA)

การวิเคราะห์ผลจากการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2564 มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

4.2.1 ปัญหาหลักของตำบลพรานกระต่าย คือ

- 1) ขาดแคลนน้ำ
- 2) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- 3) ขาดการจัดการทางการตลาดและการแปรรูปสินค้า
- 4) ขาดการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

4.2.2 ความต้องการของชุมชน เกษตรกร และเทศบาลตำบลบ้านพรานและเทศบาลตำบลพรานกระต่าย มีความต้องการ 4 ประการ คือ

- 1) แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน
- 2) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ
- 3) การจัดการทางการตลาด
- 4) แก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว

1) กรณีการแก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน
ดินในตำบลพรานกระต่ายส่วนใหญ่เป็นดินชั้นถึงชั้นลูกรังหนาแน่น ทำให้มีข้อจำกัดด้านการปลูกพืช ควรเลือกพืชให้เหมาะสมกับดิน

ความอุดมสมบูรณ์ของดินนั้น จากการวิเคราะห์ดินในพื้นที่ตำบลพรานกระต่าย พบว่า ปฏิกิริยาของดินส่วนใหญ่มีสภาพเป็นกรด ควรปรับสภาพให้เป็นกลาง

ธาตุอาหารที่สำคัญ คือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียม ค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องมีการปรับปรุง

- 2) กรณีการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ตำบลพรานกระต่าย คือ บ่อน้ำในไร่นา ขนาด 1,260 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งบ่อน้ำในไร่นา มิได้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อนำมาทำนา แต่จะเป็นการเสริมในช่วงที่ขาดแคลนเท่านั้น โดยพื้นที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่มีทั้งพื้นที่นาข้าวและพื้นที่พืชไร่ จากการตรวจสอบบ่อน้ำในไร่นาที่มีอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน 224 บ่อ (ตารางที่ 4-1 และรูปที่ 4-1) กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะลงในเขตการใช้ที่ดิน คือ บ่อน้ำในไร่นา หรือขุดลอกแหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่ในพื้นที่

จากการร้องขอของเกษตรกรให้นำน้ำใต้ดินมาใช้โดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ รวมถึงการทำธนาคารน้ำใต้ดิน กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

เกษตรกรต้องการคลองส่งน้ำชลประทาน กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมชลประทาน

ต้องการระบบสูบน้ำโดยใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และระบบส่งน้ำ (ขาดประตูปิด-เปิด 3 จุด) ในพื้นที่โครงการแก้มลิง กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ กรมชลประทาน และ เทศบาล

ต้องการน้ำจากการสร้างแหล่งน้ำขนาดใหญ่จากบ่อลูกรังเก่าเป็นพื้นที่รับน้ำ รวมถึงสร้างแหล่งน้ำจากเหมืองหินอ่อนเก่า กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ เทศบาลฯ

การที่พื้นที่การเกษตรขาดความชื้นในดินเร็วกว่าปกติหลังฝนทิ้งช่วงนั้น สาเหตุที่สำคัญประการหนึ่ง คือขาดอินทรีย์วัตถุในดินที่จะช่วยอุ้มน้ำไว้เพื่อการเติบโตของพืช และเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายปนลูกรัง

อย่างไรก็ตาม กรณีปัญหาการขาดแคลนน้านั้นได้มีข้อเสนอจากชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการดำเนินการ ดังนี้

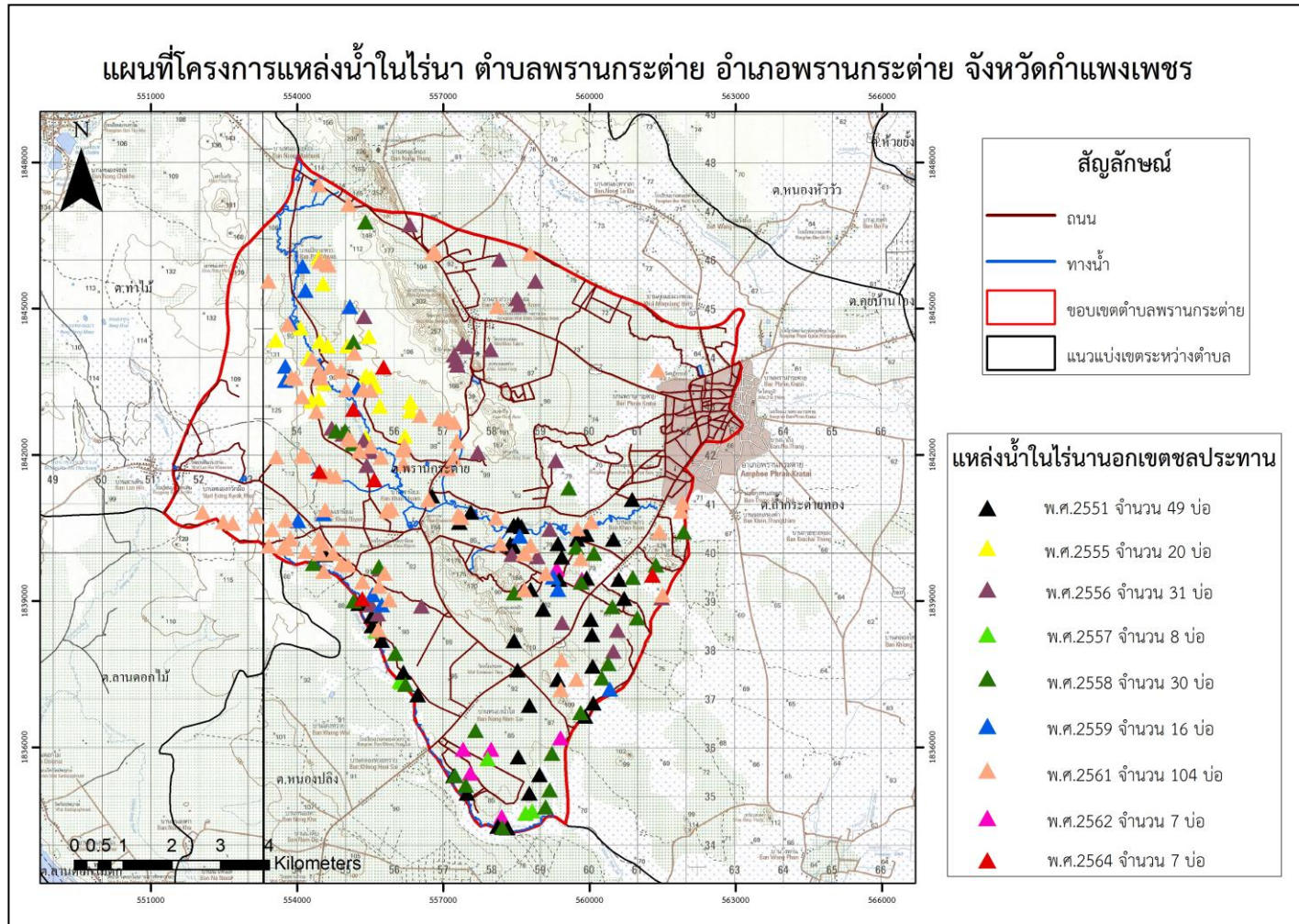

- 2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำ
 - 2.1.1) โครงการขุดลอกคลอง
 - 2.1.2) โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน
 - 2.1.3) โครงการบ่อบาดาล/บ่อน้ำตื้น โดยใช้ solar cell
 - 2.1.4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำจากบ่อลูกรังเก่า หมู่ 3
 - 2.1.5) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำจากเหมืองหินอ่อนเก่า
- 2.2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ
 - 2.2.1) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำชลประทาน
 - 2.2.2) โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำโครงการแก้มลิง หมู่ 13
- 2.3) การก่อสร้างฝาย
 - 2.3.1) ก่อสร้างฝายกั้นน้ำถาวร หมู่ 3 5 8 7 12

ตารางที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ปี พ.ศ.	จำนวน (บ่อ)
2551	49
2555	20
2556	31
2557	8
2558	30
2559	16
2561	104
2562	7
2564	7

รูปที่ 4-1 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

3) กรณีขาดการจัดการทางการตลาดและการแปรรูปสินค้า จัดให้มีการส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาดให้เพิ่มมากขึ้น ตรวจสอบราคาปัจจัยการผลิต ตรวจสอบราคาผลผลิต เพิ่มการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมสินค้าเกษตร การแปรรูป และผลิตภัณฑ์ชุมชน กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ สำนักงานพาณิชย์จังหวัด สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

4) กรณีขาดการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว ส่งเสริม/ประชาสัมพันธ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ให้เป็นที่รู้จัก น่าสนใจ และมีสินค้าของที่ระลึกของชุมชนจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้สู่ชุมชน กรมพัฒนาที่ดินจะประสานกับส่วนราชการที่รับผิดชอบโดยตรง คือ เทศบาลตำบลบ้านพราน เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดกำแพงเพชร

ผลจากการจัดทำกรมีส่วนร่วมกับชุมชน (PRA) ได้นำมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านกายภาพ โดยระบบ DPSIR มีรายละเอียดดังนี้

1) แรงขับเคลื่อน (Driver) มี 6 ประการ คือ

- 1.1) ดินเสื่อมโทรม
- 1.2) น้ำขาดแคลน
- 1.3) ราคาผลผลิตต่ำ ปัจจัยการผลิตราคาสูง
- 1.4) ตลาดรองรับสินค้าเกษตรไม่เพียงพอ
- 1.5) การเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ
- 1.6) ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว

2) แรงกดดัน (Pressure) ที่เกิดจากปัจจัยขับเคลื่อน มี 5 ประการ คือ

- 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 2.2) ความต้องการน้ำเพื่อการเกษตร
- 2.3) ควบคุมราคาสินค้าและปัจจัยการผลิต
- 2.4) พัฒนา/ส่งเสริมการตลาดและการแปรรูปสินค้า
- 2.5) ส่งเสริมการท่องเที่ยว

3) สภาวะ (State) ที่เกิดแรงกดดัน มี 5 ประการ คือ

- 3.1) ความเสื่อมโทรมของดินทางกายภาพ/เคมี/ชีวภาพ
- 3.2) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร
- 3.3) ขาดตลาดรองรับสินค้าเกษตรและการแปรรูป
- 3.4) ขาดการควบคุมดูแลราคาสินค้าและปัจจัยการผลิต
- 3.5) ขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

4) ผลกระทบ (Impact) ที่ปรากฏในพื้นที่ มี 4 ประการ คือ

- 4.1) แหล่งน้ำที่มีไม่เพียงพอ และตื้นเขินจากตะกอน
- 4.2) ผลผลิตพืชต่ำ ลงทุนสูง
- 4.3) รายได้น้อย
- 4.4) มีปัญหาต่อคุณภาพชีวิต

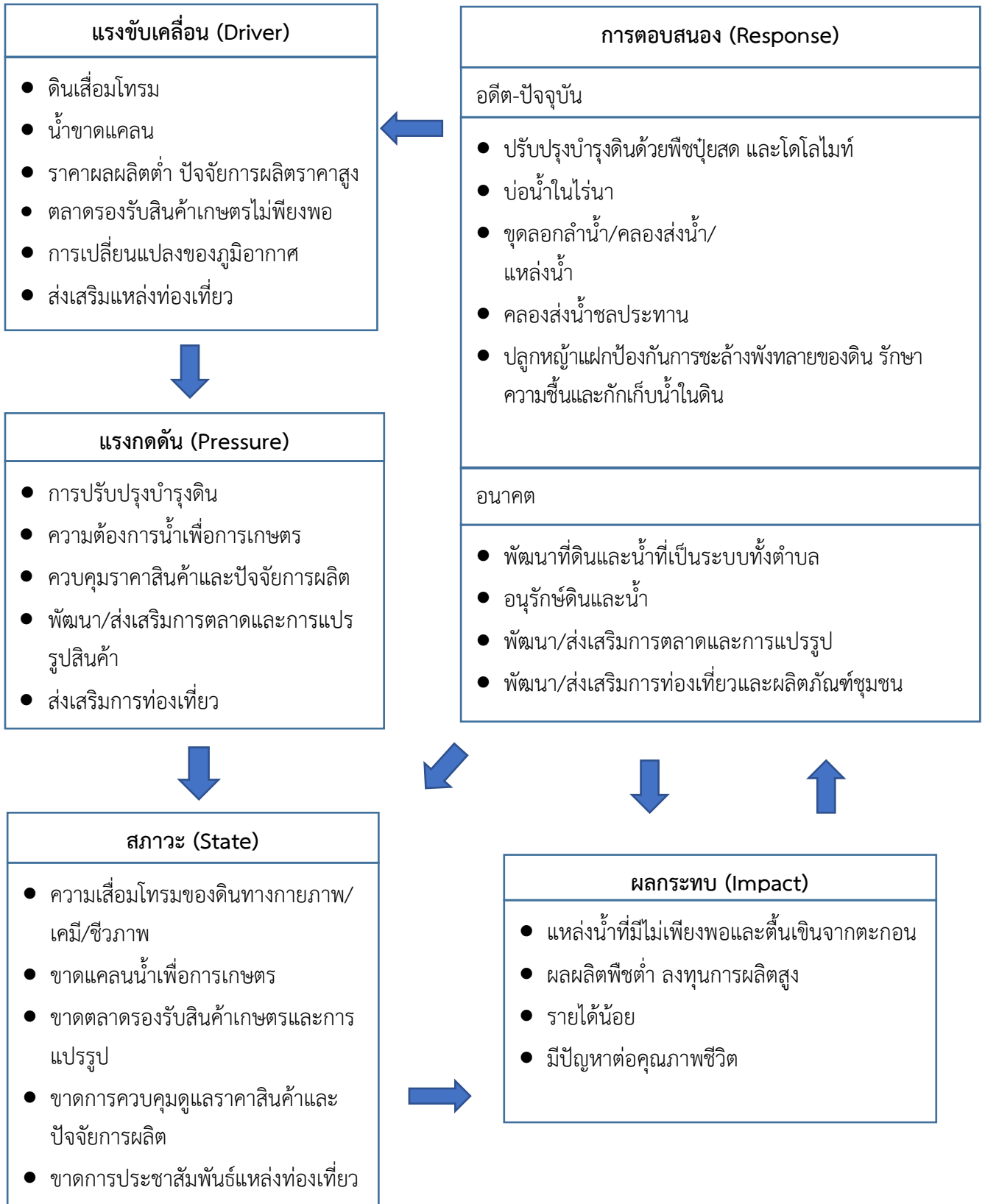
5) การตอบสนอง (Response) ของรัฐในอดีต ปัจจุบัน และในอนาคต มีดังนี้
อดีต-ปัจจุบัน

- 5.1) ปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด และโดโลไมท์
- 5.2) บ่อน้ำในไร่นา
- 5.3) ขุดลอกลำน้ำ/คลองส่งน้ำ/แหล่งน้ำ
- 5.4) คลองส่งน้ำชลประทาน
- 5.5) ปลูกหญ้าแฝก ป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน รักษาความชื้นและกักเก็บน้ำในดิน

อนาคต

- (1) พัฒนาที่ดินและน้ำที่เป็นระบบทั้งตำบล
- (2) อนุรักษ์ทรัพยากรดินและน้ำ
- (3) พัฒนา/ส่งเสริมการตลาดและการแปรรูป
- (4) พัฒนา/ส่งเสริมการท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ชุมชน

ดังมีรายละเอียดในรูปที่ 4-2

รูปที่ 4-2 การวิเคราะห์สถานการณ์โดยระบบ DPSIR ของตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

4.3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน

ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร มีการเพาะปลูกพืช ดังนี้

4.3.1 พื้นที่ลุ่ม

1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ 105 และ กข 29

2) อ้อย เกษตรกรจะปลูกอ้อยในช่วงฤดูฝนระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมิถุนายน อายุเก็บเกี่ยว 11-12 เดือน พันธุ์อ้อยที่ปลูก ได้แก่ ขอนแก่น 2

4.3.2 พื้นที่ดอน

1) ข้าวนาปี เกษตรกรจะปลูกข้าวนาปีในช่วงฤดูฝน โดยปลูกระหว่างเดือนมิถุนายนถึงกรกฎาคม และจะเก็บเกี่ยวช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวหอมมะลิ 105 และ กข 29

2) มันสำปะหลัง เกษตรกรจะปลูกมันสำปะหลังช่วงต้นฤดูฝนระหว่างเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม ซึ่งจะมีอายุจากวันปลูกถึงเก็บเกี่ยวประมาณ 10-14 เดือน พันธุ์มันสำปะหลังที่ปลูก ได้แก่ ระยอง 5 หัวยบ 80 และระยอง 3

3) ไม้ยืนต้น ที่นิยมปลูก ได้แก่ ยางพารา สัก ยูคาลิปตัส และปาล์มน้ำมัน

4) ไม้ผล ที่นิยมปลูก ได้แก่ ส้ม มะม่วง กล้าย มะขาม และมะขามเทศ

(รูปที่ 4-3)

ชนิดพืช	เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1.ข้าว													
2.อ้อยโรงงาน													
บริเวณพื้นที่ดอน													
1.ข้าว													
1.มันสำปะหลัง													
2.ไม้ยืนต้น													
3.ไม้ผล													

รูปที่ 4-3 ระบบการปลูกพืชในปัจจุบัน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

บทที่ 5 การประเมินคุณภาพที่ดิน

5.1 ทรัพยากรดิน

จากการสำรวจทรัพยากรดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยกองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน พบว่า มีดิน 15 ชุดดิน โดยมีการประเมินคุณภาพที่ดิน ดังรายละเอียดในตารางที่ 5-1

5.2 ประเภทการใช้ที่ดิน

ประเภทการใช้ที่ดิน ประกอบด้วย พืชเศรษฐกิจหลัก หรือพืชอัตลักษณ์ (Signature crops) ที่ปลูกอยู่ในปัจจุบันของ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร มี 9 ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย ข้าวโพดมันสำปะหลัง ถั่วฝักยาว มะม่วง และสั๊ก

5.3 การประเมินคุณภาพที่ดิน

จากการใช้คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลและระดับจังหวัด (ต้นสนีย์ อรัญวาสน์ และคำรณ ไทรพิง, 2562) ประเมินคุณภาพที่ดิน ได้จำแนกชั้นความเหมาะสมทางกายภาพ และข้อจำกัดของประเภทการใช้ที่ดิน ดังนี้

ข้าว

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) และความลึกของดิน (r) ได้แก่ชุดดิน Prk-slA/d2c Prk-slA/d3c *Skt-fsi-sic1A Skt-lb,fsi-sic1A และSkt-sic1A*

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ชุดดิน Khu-col-s1B Khu-col-s1B/d3c Ksp-gslB Ksp-s1B Ly-s1B Ty-gslC Ty-gslD Ty-s1B Ty-s1C และ Uti-vtks-lsB

อ้อย

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) การระบายน้ำ (o) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Khu-col-s1B Khu-col-s1B/d3c Ksp-gslB Ksp-s1B Ly-s1B Prk-slA/d3c *Skt-fsi-sic1A Skt-lb,fsi-sic1A Skt-sic1A และUti-vtks-lsB*

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Prk-sLA/d2c Ty-gslC Ty-slB และTy-slC

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ชุดดิน Ty-gslD

ข้าวโพด

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Khu-col-slB Khu-col-slB/d3c Ksp-gslB Ksp-slB Ly-slB และ Uti-vtks-lsB

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ การระบายน้ำ (o) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Prk-sLA/d2c Prk-sLA/d3c Skt-fsi-sicLA Skt-lb,fsi-sicLA Skt-sicLA Ty-gslC Ty-slB และ Ty-slC

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ชุดดิน Ty-gslD

มันสำปะหลัง

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ชุดดิน Khu-col-slB Khu-col-slB/d3c Ksp-gslB Ksp-slB Ly-slB และ Uti-vtks-lsB

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Ty-gslC Ty-slB และTy-slC

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ การระบายน้ำ (o) ความเสียหายจากการกัดกร่อน (e) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Prk-sLA/d2c Prk-sLA/d3c Skt-fsi-sicLA Skt-lb,fsi-sicLA Skt-sicLA และTy-gslD

กล้วย

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Khu-col-sLB Khu-col-sLB/d3c Ksp-gslB Ksp-sLB Ly-sLB และUti-vtks-lsB

ชั้นที่มีความเหมาะสมน้อย (S3)

พบว่าคุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ การระบายน้ำ (o) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Prk-sLA/d2c Prk-sLA/d3c Skt-fsi-sicLA Skt-lb,fsi-sicLA และSkt-sicLA

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Ty-gslC Ty-gslD Ty-sLB และTy-sLC

มะม่วง

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Khu-col-sLB Khu-col-sLB/d3c Ksp-gslB Ksp-sLB Ly-sLB และUti-vtks-lsB

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ การระบายน้ำ (o) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Prk-sLA/d2c Prk-sLA/d3c Skt-fsi-sicLA Skt-lb,fsi-sicLA Skt-sicLA Ty-gslC Ty-gslD Ty-sLB และTy-sLC

สั๊ก

ชั้นที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S2)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช (m) เนื้อดิน (s) ความอุดมสมบูรณ์ของดิน (n) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Khu-col-sLB Khu-col-sLB/d3c Ksp-gslB Ksp-sLB Ly-sLB Uti-vtks-lsB

ชั้นที่ไม่มีความเหมาะสม (N)

พบว่า คุณภาพที่ดินที่เป็นข้อจำกัดต่อการเจริญเติบโตและผลผลิตของพืช คือ การระบายน้ำ (o) ความลึกของดิน (r) และสภาวะการเขตกรรม (k) ได้แก่ ชุดดิน Prk-sLA/d2c Prk-sLA/d3c Skt-fsi-sicLA Skt-lb,fsi-sicLA Skt-sicLA Ty-gslC Ty-gslD Ty-sLB และTy-sLC

ตารางที่ 5-1 ชั้นความเหมาะสมทางกายภาพของหน่วยแผนที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

หน่วยดิน	ข้าว	อ้อย	ข้าวโพด	มันสำปะหลัง	กล้วย	มะม่วง	สัก
Khu-col-s1B	Nm	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns
Khu-col-s1B/d _{3c}	Nm	S2mns	S2mns	S2mns	S2mnsr	S2mnsr	S2mnsr
Ksp-gs1B	Nm	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk
Ksp-s1B	Nm	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk	S2mnsrk
Ly-s1B	Nm	S2ms	S2ms	S2ms	S2mrs	S2mrs	S2mrs
Prk-s1A/d _{2c}	S2mnsr	S3rk	S3ork	No	S3ork	Nork	Nork
Prk-s1A/d _{3c}	S2mns	S2mons	S3o	No	S3o	No	No
Skt-fsi-sic1A	S2ms	S2mos	S3o	No	S3o	No	No
Skt-lb,fsi-sic1A	S2ms	S2mos	S3o	No	S3o	No	No
Skt-sic1A	S2ms	S2mos	S3o	No	S3o	No	No
Ty-gs1C	Nmk	S3rk	S3rk	S3rk	Nrk	Nrk	Nrk
Ty-gs1D	Nmk	Nek	Nek	Nek	Nrk	Nrk	Nrk
Ty-s1B	Nm	S3rk	S3rk	S3rk	Nrk	Nrk	Nrk
Ty-s1C	Nmk	S3rk	S3rk	S3rk	Nrk	Nrk	Nrk
Uti-vtks-lsB	Nm	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns	S2mns
SC	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ: 1) สมบัติดินจากตารางที่ 3-4

- 2) ข้อจำกัดในการประเมินคุณภาพที่ดิน: r = ความลึกของดิน s = เนื้อดิน o = การระบายน้ำ b = ความอึดตัวด้วยต่าง
 c = ความจุในการแลกเปลี่ยนประจุบวก m = ความชุ่มชื้นที่เป็นประโยชน์ต่อพืช
 p = ปริมาณฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ k = สภาวะการเซตกรรม
 e = การกร่อนของดิน g = ความลาดชัน n = ความอุดมสมบูรณ์ของดิน

บทที่ 6 แผนการใช้ที่ดิน

6.1 ปรัชญาในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบล

ในการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลฉบับนี้ได้ใช้ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”¹ เป็นหลัก โดยมีรายละเอียดดังนี้

“เศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี พอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและดำเนินการทุกขั้นตอน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุล และพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี”

¹ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2550: 6-7) ได้หมายเหตุว่า “ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งพระราชทานในโอกาสต่างๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปใช้และเผยแพร่ได้ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป

6.2 นโยบายแห่งรัฐในการกำหนดแผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ตารางที่ 6-1 นโยบายแห่งรัฐที่เกี่ยวข้องกับแผนการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
1	รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ²	มาตรา 72 (1) วางแผนการใช้ที่ดินของประเทศไทยเหมาะสมกับสภาพของพื้นที่และศักยภาพของที่ดินตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน
2	ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580) ³	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
3	คำแถลงนโยบายของ คณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562	นโยบายหลัก 5. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย 5.3 พัฒนาภาคเกษตร 5.3.2 ลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตที่เหมาะสมและไม่ก่อให้เกิดภาระทางการเงินการคลังของภาครัฐ 5.3.4 ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร 5.3.5 ดูแลเกษตรกรผู้มีรายได้น้อยให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในที่ดินทำกิน แหล่งเงินทุน โครงสร้างพื้นฐาน และปัจจัยการผลิตต่างๆ 10. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน 10.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แหล่งน้ำชุมชน และทะเล นโยบายเร่งด่วน 4. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
4	แผนการปฏิรูปประเทศด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ⁴	ประเด็นย่อยที่ 2.1 จัดทำแผนการใช้ที่ดินของชาติทั้งระบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศประเด็นย่อยที่ 2.2 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

² ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 134 ตอน 40 ก หน้า 18 ลงวันที่ 6 เมษายน 2560

³ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 82 ก หน้า 8 วันที่ 13 ตุลาคม 2561

⁴ ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 135 ตอน 24 ก หน้า 98. 102-103 ลงวันที่ 6 เมษายน 2561 (เล่มที่ 4)

ตารางที่ 6-1 (ต่อ)

ลำดับที่	กฎหมาย/ยุทธศาสตร์/ แผนการปฏิบัติ/แผนแม่บท	รายละเอียด
5	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)	ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
6	นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579)	ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการใช้ที่ดินและทรัพยากรดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดิน
7	แผนพัฒนาภาคเหนือ พ.ศ. 2560-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัยเชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง ยุทธศาสตร์ที่ 5 อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน
8	การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2560-2565)	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมและพัฒนากิจการบริการจัดการน้ำระบบเกษตรปลอดภัยและอินทรีย์ อุตสาหกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมฐานชีวภาพ ด้วยแนวทางเกษตรสมัยใหม่
9	แผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2561-2565	ประเด็นการพัฒนาที่ 1 พัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยและส่งเสริมการผลิตพืชพลังงานทดแทนอย่างมีประสิทธิภาพ ประเด็นการพัฒนาที่ 2 พัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลก ธรรมชาติและวิถีชุมชนให้มีศักยภาพอย่างยั่งยืน ประเด็นการพัฒนาที่ 3 พัฒนาคุณภาพชีวิต ความมั่นคงทางสังคม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน
10	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2561-2565	ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรและยกระดับสู่มาตรฐาน ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
11	ยุทธศาสตร์องค์การบริหารส่วนจังหวัดกำแพงเพชร (พ.ศ. 2561-2565)	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 1 การจัดวางผังเมืองและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาเกษตรปลอดภัย ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 6 การยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยว
12	ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาล	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 1 การจัดวางผังเมืองและพัฒนาด้าน

	ตำบลบ้านพราน อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	โครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาเกษตรปลอดภัย ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 6 การยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยว
13	ยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 1 การจัดวางผังเมืองและพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 3 การส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงและพัฒนาเกษตรปลอดภัย ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 5 การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านที่ 6 การยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยว

6.3 การกำหนดเขตการใช้ที่ดิน

การวางแผนการใช้ที่ดินเป็นกระบวนการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ตัดสินใจในการกำหนดรูปแบบหรือกิจกรรมการใช้ที่ดินที่เหมาะสมไว้ล่วงหน้า โดยมีพื้นฐานจากศักยภาพการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดินตามธรรมชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม เพื่อให้มีการใช้ที่ดิน อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด การวางแผนการใช้ที่ดินมิได้สิ้นสุดลงในขั้นตอนการตัดสินใจ ว่าที่ดินจะทำอะไรดีที่สุด แต่จะต้องรวมถึงการจัดทำมาตรการทุกด้านในการใช้ที่ดินเพื่อให้บรรลุถึงความต้องการใช้ที่ดินนั้น จำเป็นต้องระบุถึงมาตรการ กิจกรรม โครงการ แผนงาน และนโยบายที่มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้บรรลุถึงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

การวางแผนการใช้ที่ดินระดับตำบล เป็นการวิเคราะห์และประเมินข้อมูลด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อกำหนดการใช้พื้นที่อย่างเป็นระบบ เป็นการตัดสินใจในการใช้พื้นที่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการของชุมชน โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการที่จะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ โดยมีความมุ่งหมายให้การใช้ที่ดินที่กำหนดขึ้นนั้น ตอบสนองความต้องการของชุมชนมากที่สุด การกำหนดเขตการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่ายใช้แผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2561-2565 เป็นแนวทาง ซึ่งแผนพัฒนาจังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2561-2565 ได้เชื่อมโยง กับนโยบายรัฐบาล แผนบริหารราชการแผ่นดิน ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 แผนปฏิรูปประเทศ รวมทั้งแผนพัฒนา รายสาขาต่างๆ หรือแผนเฉพาะด้าน เช่น แผนพัฒนาการเกษตร แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

6.4 เขตการใช้ที่ดิน

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ได้กำหนดออกเป็น 6 เขต ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าไม้ เขตพื้นที่เกษตรกรรม เขตพื้นที่อื่น ๆ พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เขตอุตสาหกรรม และพื้นที่แหล่งน้ำ รายละเอียดดังตารางที่ 6-2 และรูปที่ 6-1

ตารางที่ 6-2 เขตการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

เขตการใช้ที่ดิน	เนื้อที่	
	ไร่	ร้อยละ
1. เขตพื้นที่ป่าไม้	6,463	11.50
2. เขตพื้นที่เกษตรกรรม	40,712	72.43
2.1 เขตนาข้าว	6,672	11.87
1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม	5,902	10.50
2) เขตทำนาพื้นที่ดอน	770	1.37
2.2 เขตปลูกพืชไร่	28,340	50.42
1) เขตปลูกอ้อย	546	0.97
2) เขตปลูกมันสำปะหลัง	27,794	49.45
2.3 เขตปลูกไม้ผล	482	0.86
1) เขตปลูกไม้ผลผสม	52	0.09
2) เขตปลูกส้ม	70	0.13
3) เขตปลูกมะม่วง	313	0.56
4) เขตปลูกกล้วย	36	0.06
5) เขตปลูกมะขามเทศ	11	0.02
2.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น	4,898	8.71
1) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม	85	0.15
2) เขตปลูกยางพารา	203	0.36
3) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน	257	0.46
4) เขตปลูกยูคาลิปตัส	3,485	6.20
5) เขตปลูกสัก	868	1.54
2.5 เขตปลูกพืชสวน	19	0.03
2.6 เขตปศุสัตว์	72	0.13
2.7 เขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	229	0.41
3. เขตพื้นที่อื่น ๆ	3,445	6.13
4. พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	3,901	6.94
5. เขตอุตสาหกรรม	873	1.55
6. พื้นที่แหล่งน้ำ	816	1.45
รวม	56,210	100.00

หมายเหตุ: เนื้อที่คำนวณด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

6.4.1 เขตป่าไม้

มีเนื้อที่ 6,463 ไร่ หรือร้อยละ 11.50 ของเนื้อที่ตำบล เป็นพื้นที่ป่าไม้ตามกฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรี ได้แก่ ป่าเขาเขียว-เขาสว่าง ป่าคลองห้วยทราย

6.4.2 เขตเกษตรกรรม

มีเนื้อที่ 40,712 ไร่ หรือร้อยละ 72.43 ของเนื้อที่ตำบล แบ่งออกเป็น 5 เขต ดังนี้

1) เขตนาข้าว

1.1) เขตทำนาพื้นที่ลุ่ม มีเนื้อที่ 5,902 ไร่ หรือร้อยละ 10.50 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) และชุดดินสุโขทัย (Skt)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- หน้าดินค่อนข้างแน่นทึบ ทำให้ไถพรวนยาก และทำให้ข้าวแตกกอยาก
- ขาดแคลนน้ำ เนื่องจากฝนทิ้งช่วง
- ดินตื้นถึงชั้นศิลาแลงแข็ง ชัดขวางการหยั่งลึกของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ควรมีการปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนา เพื่อควบคุมระดับการแช่ขังของน้ำในช่วงการเพาะปลูกพืชให้เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการใส่ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง

- สนับสนุนการปรับปรุงแปลงนา

- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ชุดลอกแหล่งน้ำและคลองส่งน้ำ

2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัดโรคแมลงของข้าว

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการเกษตร

1.2) เขตทำนาพื้นที่ตอน มีเนื้อที่ 770 ไร่ หรือร้อยละ 1.37 ของเนื้อที่ตำบล เขตดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ เขตดินขานุวรรลักษบุรี (Khu) เขตดินโกสัมพี (Ksp) เขตดินลาดหญ้า (Ly) เขตดินท่ายาง (Ty) และเขตดินอุทัยธานี (Uti)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- หน้าดินค่อนข้างแน่นทึบ ทำให้ไถพรวนยาก และทำให้ข้าวแตกกอยาก
- เสี่ยงต่อการขาดแคลนน้ำสูงมาก เมื่อฝนทิ้งช่วง
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึกของรากและ

การไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยการเพิ่มอินทรีย์วัตถุ เพื่อปรับปรุงโครงสร้างของดิน เพิ่มการอุ้มน้ำของดิน และเพิ่มธาตุอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อพืช ควบคู่กับปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ควรมีการปรับสภาพพื้นที่ในแปลงนา เพื่อควบคุมระดับการแช่ขังของน้ำ

ในช่วงการเพาะปลูกพืชที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- ปรับเปลี่ยนเป็นปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น หรือเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารพืช โดยการ
ใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอกและปุ๋ยพืชสด

- ถ่ายทอดเทคโนโลยีนวัตกรรมพัฒนาที่ดินในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยชีวภาพ

- ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสดและรณรงค์การไถกลบตอซัง
- สนับสนุนการปรับรูปแปลงนา
- สนับสนุนการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็ก และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมชลประทาน สนับสนุนเรื่องการสร้างฝายน้ำล้น ขุดลอกแหล่งน้ำและ
คลองส่งน้ำ

2) กรมการข้าว สนับสนุนเรื่องการถ่ายทอดเทคโนโลยี ในการป้องกันและกำจัด
โรคแมลงของข้าว

3) องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่องการสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อ
การเกษตร

2) เขตปลูกพืชไร่

2.1) เขตปลูกอ้อย มีเนื้อที่ 546 ไร่ หรือร้อยละ 0.97 ของเนื้อที่ตำบล เขตดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ เขตดินพรานกระต่าย (Prk) เขตดินสุโขทัย (Skt) เขตดินขานุวรรลักษบุรี (Khu) เขตดินโกสัมพี (Ksp) เขตดินลาดหญ้า (Ly) เขตดินท่ายาง (Ty) และเขตดินอุทัยธานี (Uti)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) กรมส่งเสริมการเกษตร ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) กรมชลประทาน สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

2.2) เขตปลูกมันสำปะหลัง มีเนื้อที่ 27,794 ไร่ หรือร้อยละ 49.45 ของเนื้อที่ตำบล
ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินชาณุวรลักษ์บุรี (Khu)
ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) ชุดดินท่ายาง (Ty) และชุดดินอุทัยธานี (Uti)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ดินค่อนข้างเป็นกรด
- มีการชะล้างพังทลายของดินสูงในพื้นที่ลาดชัน
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

ในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- ปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดิน

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ปูนโดโลไมต์เพื่อปรับปรุงความเป็นกรดของดิน
- สนับสนุนการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ทั้งวิธีพืชและวิธีกล

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมส่งเสริมการเกษตร* ส่งเสริมและอบรมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกมันสำปะหลังให้ได้ผลผลิตสูง

2) *กรมชลประทาน* สนับสนุนการขุดลอกแหล่งน้ำ และฝายน้ำล้น

3) เขตไม้ผล

3.1) เขตปลูกไม้ผลผสม มีเนื้อที่ 52 ไร่ หรือร้อยละ 0.09 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินชาญวรลักษบุรี (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึกของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา

- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน

- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด

- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

1) *กรมชลประทาน* สนับสนุนขุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก

2) *กรมส่งเสริมการเกษตร* สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตรผสมผสาน

3.2) เขตปลูกส้ม มีเนื้อที่ 70 ไร่ หรือร้อยละ 0.13 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

ในช่วงฝนตกชุก

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

3.3) เขตปลูกมะม่วง มีเนื้อที่ 313 ไร่ หรือร้อยละ 0.56 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามเฒ่า (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตรผสมผสาน

ในช่วงฝนตกชุก

ผสมผสาน

3.4) เขตปลูกกล้วย มีเนื้อที่ 36 ไร่ หรือร้อยละ 0.06 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามเฒ่า (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม
- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตรผสมผสาน

ในช่วงฝนตกชุก

ผสมผสาน

3.5) เขตปลูกมะขามเทศ มีเนื้อที่ 11 ไร่ หรือร้อยละ 0.02 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองส่งน้ำ เพื่อนำน้ำเข้าพื้นที่
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตร

ผสมผสาน

4) เขตปลูกไม้ยืนต้น

4.1) เขตปลูกไม้ยืนต้นผสม มีเนื้อที่ 85 ไร่ หรือร้อยละ 0.15 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามเฒ่า (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

อัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตรผสมผสาน

ในช่วงฝนตกชุก

ผสมผสาน

4.2) เขตปลูกยางพารา มีเนื้อที่ 203 ไร่ หรือร้อยละ 0.36 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดิน

ในเขตพื้นที่ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามเฒ่า (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำสูงมากในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม
- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

การยางแห่งประเทศไทย ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง

ในการปลูกยางพาราคุณภาพดี และให้ผลผลิตสูง

อนึ่งหากเกษตรกรต้องการจะปรับเปลี่ยนยางพาราไปปลูกพืชชนิดอื่น ได้จัดทำ

ทางเลือกไว้ให้ดังภาคผนวก 2

4.3) เขตปลูกปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ 257 ไร่ หรือร้อยละ 0.46 ของเนื้อที่ตำบล คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามวรวรลักษบุรี (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินอุทัยธานี (Uti) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำสูงมากในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรมรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

อนึ่งหากเกษตรกรต้องการจะปรับเปลี่ยนการปลูกปาล์มน้ำมันไปปลูกพืชชนิดอื่น ได้จัดทำทางเลือกไว้ให้ดังภาคผนวก 2

4.4) เขตปลูกยูคาลิปตัส มีเนื้อที่ 3485 ไร่ หรือร้อยละ 6.20 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามวรวรลักษบุรี (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินอุทัยธานี (Uti) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม

- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา

- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฝนตกชุก
- 2) กรมส่งเสริมการเกษตร สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตรผสมผสาน

ผสมผสาน

4.5) เขตปลูกสัก มีเนื้อที่ 868 ไร่ หรือร้อยละ 1.54 ของเนื้อที่ตำบล ชุดดินในเขตนี้ส่วนใหญ่ คือ ชุดดินพรานกระต่าย (Prk) ชุดดินสุโขทัย (Skt) ชุดดินขามเฒ่า (Khu) ชุดดินโกสัมพี (Ksp) ชุดดินลาดหญ้า (Ly) และชุดดินท่ายาง (Ty)

ปัญหาการใช้ที่ดินในปัจจุบัน

- ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- ขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง
- น้ำท่วมขังในฤดูฝน
- ดินตื้นถึงชั้นกรวดหนาแน่นและหินพื้นหรือศิลาแลงแข็ง ขัดขวางการหยั่งลึก

ของรากและการไถพรวน

การจัดการที่ดินในอนาคต

- ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ หรือปุ๋ยชีวภาพ ควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมีในอัตราส่วนที่เหมาะสม
- พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา
- พัฒนาระบบการระบายน้ำออกจากพื้นที่ในช่วงฤดูฝน
- สามารถปรับเปลี่ยนเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยงของ

เกษตรกรรายย่อย

กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินที่จะดำเนินการ

- ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก และปุ๋ยพืชสด
- สนับสนุนการจัดรูปแบบแปลงนา และบ่อน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน เพื่อทำ

การเกษตรผสมผสาน

กิจกรรมที่ขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นๆ

- 1) กรมชลประทาน สนับสนุนชุดคลองระบายน้ำ เพื่อระบบน้ำออกจากพื้นที่

ในช่วงฝนตกชุก

2) *กรมส่งเสริมการเกษตร* สนับสนุนและอบรมเกษตรกรในการทำการเกษตรผสมผสาน

3) *กรมป่าไม้* ส่งเสริมและอบรมเกษตรกรเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกสักและการตัดโค่นสักตามข้อกำหนดของกรมป่าไม้

6.4.3 เขตพื้นที่อื่น ๆ มีเนื้อที่ 3445 ไร่ หรือร้อยละ 6.13 ของเนื้อที่ตำบล

6.4.4 เขตชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง

มีเนื้อที่ 3901 ไร่ หรือร้อยละ 6.94 ของเนื้อที่ตำบล ประกอบด้วยเขตชุมชน สถานที่ราชการ สถานที่พักผ่อนหย่อนใจและสถานที่ที่เกิดจากการกิจกรรมของชุมชน (ที่ทิ้งขยะ) และระบบโครงข่ายคมนาคม จำแนกตามข้อมูลจากการสำรวจสภาพการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย (กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน, 2561) ร่วมกับจากการสำรวจภาคสนามเพิ่มเติม และคำนวณเนื้อที่ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

พื้นที่ชุมชนที่กำหนดในแผนการใช้ที่ดินนี้ เป็นชุมชนที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน หากมีการขยายตัวในอนาคต ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2562

กิจกรรมของส่วนราชการอื่นที่ขอรับการสนับสนุนได้แก่

องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น สนับสนุนเรื่อง เครื่องสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ ระบบประปาเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

6.4.5 เขตอุตสาหกรรม

มีเนื้อที่ 873 ไร่ หรือร้อยละ 1.55 ของเนื้อที่ตำบล

6.4.6 เขตแหล่งน้ำ

มีเนื้อที่ 4,893 ไร่ หรือร้อยละ 2.70 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง ต่างๆ อ่างเก็บน้ำและบ่อน้ำ แหล่งน้ำเหล่านี้ใช้ประโยชน์ทั้งทางด้านเก็บกักน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคและใช้ในด้านเกษตรกรรม ตลอดจนเป็นแหล่งอาหารตามธรรมชาติและแหล่งเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของชุมชน

แหล่งน้ำในเขตนี้เป็นแหล่งน้ำที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบันจะมีการพัฒนาแหล่งน้ำในระยะต่อไป โปรดดูรายละเอียดในบทที่ 7 หัวข้อ 7.5 และ 7.6

รูปแบบการพัฒนาและแนวทางการจัดการ ควรดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นไม่ให้เสื่อมโทรมทั้งด้านคุณภาพของน้ำและการกักเก็บน้ำ ไม่ปล่อยให้ลำน้ำตื้นเขินและถูกบุกรุก หมั่นขุดลอกคูคลอง ไม่ทิ้งขยะหรือปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ เร่งรัดพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายอยู่ทั่วพื้นที่ เพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเพาะปลูกในช่วงขาดน้ำ

6.5 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน

ชนิดพืช	เดือน	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
	บริเวณพื้นที่ราบลุ่ม												
1.ข้าว-ปอเทือง		ปอเทือง								ข้าวนาปี			ปอเทือง
2.อ้อยโรงงาน		อ้อยโรงงาน					อ้อยโรงงาน						
บริเวณพื้นที่ดอน													
1.ข้าว-ปอเทือง		ปอเทือง								ข้าวนาปี			ปอเทือง
1.มันสำปะหลัง		มันสำปะหลัง					มันสำปะหลัง						
2.ไม้ยืนต้น		ยางพารา สัก ยูคาลิปตัส ปาล์มน้ำมัน											
3.ไม้ผล		ส้ม มะม่วง กล้วย มะขาม มะขามเทศ											

รูปที่ 6-2 ระบบการปลูกพืชตามแผนการใช้ที่ดิน ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

6.6 การจัดการความเสี่ยง

การแก้ไขปัญหาตามที่มีข้อเสนอจากชุมชนและเทศบาลตำบลบ้านพราน และเทศบาลตำบลพรานกระต่าย ไทแกไขปัญหาหรรวม 4 ประการ คือ 1) ความเสื่อมโทรมของดิน 2) ขาดแคลนน้ำ 3) การจัดการทางการตลาด และ 4) การส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาแต่ละเรื่องและแต่ละพื้นที่ได้จำเป็นต้องดำเนินการเป็นระบบทั้งตำบล จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาทั้ง 4 ประการได้

บทที่ 7 การขับเคลื่อนแผนการใช้ที่ดิน

7.1 ขั้นตอนการดำเนินงาน

ภายหลังการจัดทำแผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร แล้วจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

7.1.1 จัดทำเป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณและกิจกรรมต่างๆ ที่จะดำเนินการใน ปีงบประมาณ 2565

7.1.2 นำแผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย ไปเสนอต่อสภาเทศบาลตำบลพรานกระต่าย และ สภาเทศบาลตำบลบ้านพราน เพื่อมีมติให้ความร่วมมือในกับกรมพัฒนาที่ดินดำเนินการกิจกรรมต่างๆ ที่ กำหนดไว้ในแผน

7.1.3 สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร เสนอเป้าหมายและงบประมาณให้รายงานมายังกรมพัฒนา ที่ดิน

7.2 ตัวชี้วัด

กิจกรรมที่กรมพัฒนาที่ดินจะดำเนินการในตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัด กำแพงเพชร จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

- 1) การบริหารจัดการน้ำ
- 2) การปรับปรุงบำรุงดิน
- 3) ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
- 4) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

7.3 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

งบประมาณที่กำหนดไว้เป็นการประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรร ให้ดำเนินการ

เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้

- 1.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 1.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 1.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 1.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 1.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 1.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 1.1.6) การรณรงค์โลกปลอดต่อซัง
 - 1.1.7) การจัดหาปุ๋ยอินโดไมท์
 - 1.1.8) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด

- 1.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 1.2.3) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
 - 1.2.4) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 1.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 1.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.3.2) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน
- 2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 2.1) การปรับปรุงบำรุงดิน
 - 2.1.1) การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์
 - 2.1.2) การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
 - 2.1.3) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด
 - 2.1.4) การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร
 - 2.1.5) การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
 - 2.1.6) การจัดหาปุ๋ยไนโตรเจน
 - 2.1.7) การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด
 - 2.2) การบริหารจัดการน้ำ
 - 1.2.1) การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 1.2.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 1.2.3) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา
 - 1.2.4) การก่อสร้างระบบส่งน้ำ
 - 2.3) การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน
 - 2.3.1) การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ
 - 2.3.2) การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำพร้อมปลูกไม้ยืนต้นโตเร็ว
- 3) เขตปศุสัตว์ และเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีแผนงาน/โครงการ ดังนี้**
- 3.1) การบริหารจัดการน้ำ
 - 3.1.1) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน
 - 3.1.2) การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นา

(ตารางที่ 7-1)

7.4 กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น

7.4.1 เขตพื้นที่เกษตรกรรม

1) เขตทำนา มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 1.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชหลังนาและหาตลาดรองรับ (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำแพงเพชร/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร)
- 1.2) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการใช้พันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)
- 1.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและการจัดการโรค/แมลง (กรมการข้าว)
- 1.4) ถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว (กรมการข้าว)

2) เขตปลูกพืชไร่ เขตปลูกไม้ผล และเขตปลูกไม้ยืนต้น มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้

- 2.1) ใช้ตลาดนำการผลิตในการเลือกชนิดพืชและหาตลาดรองรับ ทั้งในเขตที่เหมาะสมและในเขตที่ไม่เหมาะสมและต้องการปรับเปลี่ยนชนิดพืช (สำนักงานพาณิชย์จังหวัดกำแพงเพชร/สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร)
- 2.2) การอบรมให้ความรู้การเข้าสู่กระบวนการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย (GAP) (กรมวิชาการเกษตร)
- 2.3) จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การทำเกษตรผสมผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง (กรมส่งเสริมการเกษตร)
- 2.4) สนับสนุนการขุดเจาะน้ำบาดาล (หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา/กรมทรัพยากรน้ำบาดาล)

3) เขตปศุสัตว์ และเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ ส่งเสริม/สนับสนุนการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์ สนับสนุนพันธุ์ปลาในแหล่งน้ำ (สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกำแพงเพชร และสำนักงานประมงจังหวัดกำแพงเพชร)

7.4.2 พื้นที่แหล่งน้ำ มีกิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ดังนี้ สนับสนุนการพัฒนาเพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ (สำนักงานชลประทานกำแพงเพชร)

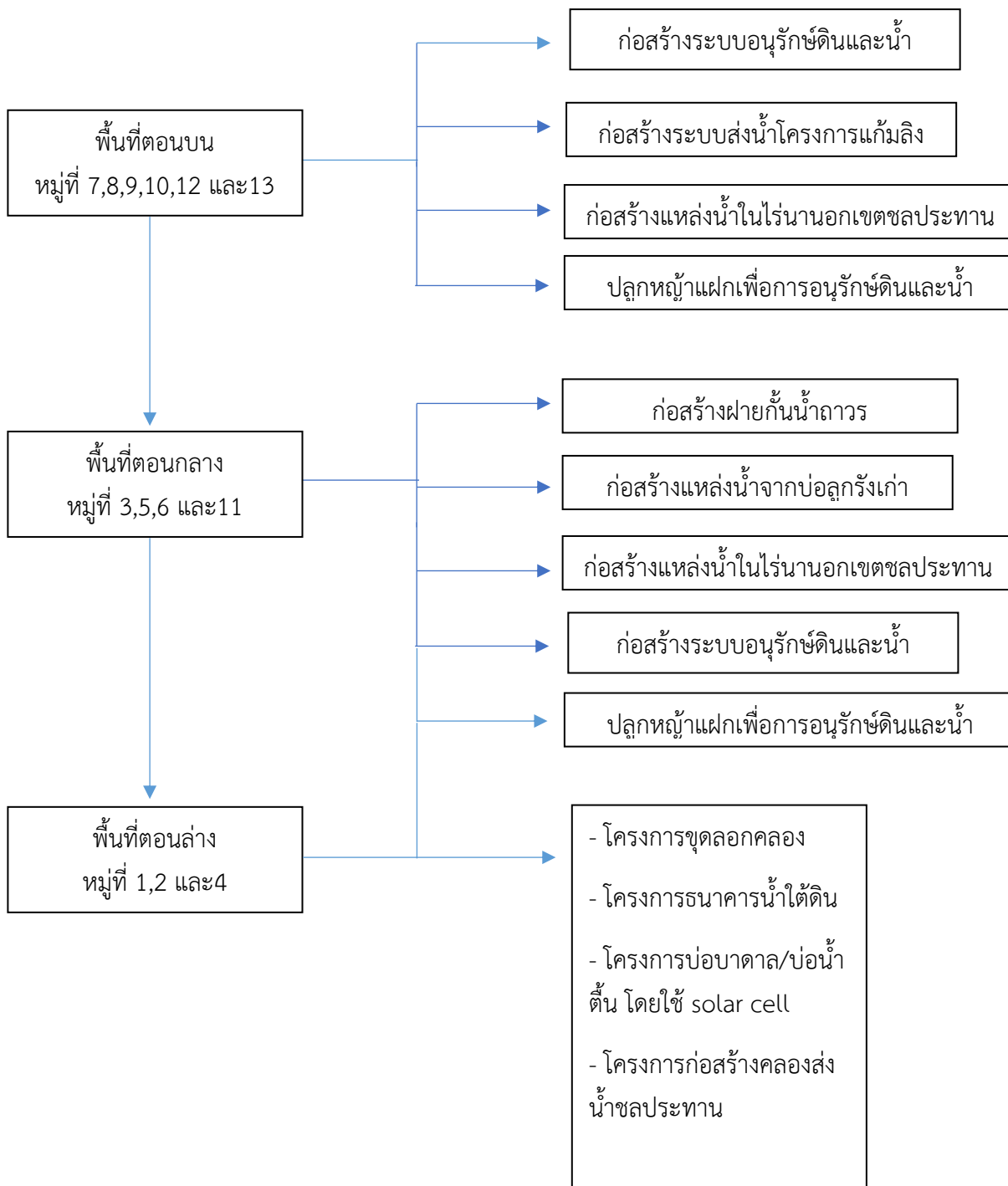
(ตารางที่ 7-2)

7.5 ความต้องการของชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการดำเนินการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนที่เทศบาลตำบลบ้านพราน เมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2564 ได้สำรวจความต้องการของประชาชนที่ต้องการให้ดำเนินการ ดังนี้

- 1) การพัฒนาแหล่งน้ำ
 - 1.1) โครงการขุดลอกคลอง
 - 1.2) โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน
 - 1.3) โครงการบ่อบาดาล/บ่อน้ำตื้น โดยใช้ solar cell
 - 1.4) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำจากบ่อลูกรังเก่า หมู่ 3
 - 1.5) โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำจากเหมืองหินอ่อนเก่า
- 2) การพัฒนาระบบส่งน้ำ
 - 2.1) โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำชลประทาน
 - 2.2) โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำโครงการแก้มลิง หมู่ 13
- 3) การก่อสร้างฝาย
 - 3.1) ก่อสร้างฝายกั้นน้ำถาวร หมู่ 3 5 8 7 12
- 4) แก้ไขปัญหาความเสื่อมโทรมของดิน
 - 4.1) วิเคราะห์ดิน
 - 4.2) ปรับปรุงบำรุงดิน
- 5) การจัดการทางการตลาด
 - 5.1) ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางการตลาด
 - 5.2) ตรวจสอบราคาปัจจัยการผลิต/ราคาผลผลิต
 - 5.3) ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมสินค้าเกษตร การแปรรูป และผลิตภัณฑ์ชุมชน
- 6) ส่งเสริมการท่องเที่ยว
 - 6.1) ส่งเสริม/ประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยว
 - 6.2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
 - 6.3) ส่งเสริมพัฒนาของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ชุมชน

รูปที่ 7-1 ระบบการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

7.6 ระยะเวลาดำเนินการ

7.6.1 ไตรมาสแรกของปีงบประมาณ 2565 (ต.ค.-ธ.ค.2564) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ คือ

1) สำรวจเพื่อออกแบบระบบพัฒนาที่ดินและน้ำทั้งตำบลโดยเริ่มต้นจาก พื้นที่ตอนบน หมู่ที่ 7, 8, 9, 10, 12 และ 13 โดยเน้น 4 กิจกรรม คือ

1.1) การอนุรักษ์ดินและน้ำ

1.2) ก่อสร้างระบบส่งน้ำโครงการแก้มลิง

1.3) สร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน

1.4) ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำและป้องกันการพังทลายของดิน

ในส่วนพื้นที่ตอนกลาง (หมู่ที่ 3, 5, 6 และ 11) และพื้นที่ตอนล่าง (หมู่ที่ 1, 2 และ 4) ให้สำรวจออกแบบระบบน้ำทั้งระบบ ตามข้อเสนอ 6 ประการ คือ (1) ก่อสร้างฝายกั้นน้ำถาวร (2) ก่อสร้างแหล่งน้ำจากบ่อลูกรังเก่า (3) การสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (4) ก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (5) ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (6) ขุดลอกคลอง (7) ธนาคารน้ำใต้ดิน (8) บ่อบาดาล/บ่อน้ำตื้นใช้ solar cell (9) ขุดลอกคลอง และ (10) สร้างคลองส่งน้ำชลประทาน

7.6.2 การก่อสร้างในไตรมาสที่ 2-4 ของปีงบประมาณ 2565

1) งานเร่งด่วน

งานเร่งด่วน คือ การแก้ไขปัญหาหน้าอุบโภคและบริโภค โดยวิธีการก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทานในพื้นที่ตอนบนและตอนกลาง รวมทั้งการสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ที่แสดงไว้ในรูปที่ 7-2

2) งานก่อสร้างตามงบประมาณ

ดำเนินการจัดทำโครงการตามผลการสำรวจและออกแบบ

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1. เขตพื้นที่เกษตรกรรม		
1.1 เขตทำนา เนื้อที่ 6,672 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	
	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	4,550
	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	89,250
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	3,750
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	2,000
	1.5 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	
	1.6 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	
	1.7 การรณรงค์เฝ้าระวังดิน	
	2. การบริหารจัดการน้ำ	
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	121,800
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	36,000
	4. การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	
	4.1 การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	2,400,000

ตารางที่ 7-1 กิจกรรมของกรมพัฒนาที่ดินในเขตการใช้ที่ดินที่จะดำเนินการในปีงบประมาณ 2565 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	แผนงาน/โครงการ	งบประมาณ
1.2 เขตปลูกพืชไร่ เนื้อที่ 28,340 ไร่	1. การปรับปรุงบำรุงดิน	
1.3 เขตปลูกไม้ผล เนื้อที่ 482 ไร่	1.1 การส่งเสริมการผลิตและการใช้สารอินทรีย์	12,950
1.4 เขตปลูกไม้ยืนต้น เนื้อที่ 4,898 ไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	59,500
	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	11,250
	1.4 การพัฒนากลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	2,000
	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์	329,000
	1.6 การจัดหาปุ๋ยอินทรีย์	85,000
	1.7 การส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงพื้นที่ดินกรด	1,500
	2. การบริหารจัดการน้ำ	
	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน	81,200
	3. การฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	
	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	24,000

หมายเหตุ: งบประมาณกำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการที่

ตารางที่ 7-2 สรุปกิจกรรมที่ขอรับการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่นในเขตการใช้ที่ดิน

เขตการใช้ที่ดิน	กิจกรรมที่ขอการสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น
1.พื้นที่แหล่งน้ำ	<p>1. การพัฒนาแหล่งน้ำ</p> <p>1.1 โครงการขุดลอกคลอง (เทศบาลตำบลบ้านพราน และเทศบาลตำบลพรานกระต่าย)</p> <p>1.2 โครงการธนาคารน้ำใต้ดิน (เทศบาลตำบลบ้านพราน,เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 7)</p> <p>1.3 โครงการบ่อบาดาล/บ่อน้ำตื้น โดยใช้ solar cell (เทศบาลตำบลบ้านพราน,เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล เขต 7)</p> <p>1.4 โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำจากบ่อลูกรังเก่า หมู่ 3 (เทศบาลตำบลบ้านพราน และเทศบาลตำบลพรานกระต่าย)</p> <p>1.5 โครงการก่อสร้างแหล่งน้ำจากเหมืองหินอ่อนเก่า (เทศบาลตำบลบ้านพราน และเทศบาลตำบลพรานกระต่าย)</p> <p>2. การพัฒนาระบบส่งน้ำ</p> <p>2.1 โครงการก่อสร้างคลองส่งน้ำชลประทาน (เทศบาลตำบลบ้านพราน,เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และสำนักงานชลประทานที่ 4)</p> <p>2.2 โครงการก่อสร้างระบบส่งน้ำโครงการแก้มลิง หมู่ 13 (เทศบาลตำบลบ้านพราน,เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และสำนักงานชลประทานที่ 4)</p> <p>3. การก่อสร้างฝาย</p> <p>3.1 ก่อสร้างฝายกั้นน้ำถาวร หมู่ 3 5 8 7 12 (เทศบาลตำบลบ้านพราน,เทศบาลตำบลพรานกระต่าย และสำนักงานชลประทานที่ 4)</p>

ตาราง 7-3 เป้าหมายการดำเนินงานและงบประมาณโครงการนำร่อง ตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร แผน 5 ปี (พ.ศ. 2565-2569)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
	1. การปรับปรุงบำรุงดิน														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.1 การส่งเสริมการผลิตและ การใช้สารอินทรีย์	ราย	50	50	50	50	50	250	17,500	17,500	17,500	17,500	17,500	87,500	พด.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่	1.2 การผลิต-จัดหาเมล็ด พันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	5	5	5	5	5	25	148,750	148,750	148,750	148,750	148,750	743,750	พด.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.3 การส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด	ไร่	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	7,000	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	7,500	พด.
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	1.4 การพัฒนากลุ่ม เกษตรกรใช้สารอินทรีย์ลด การใช้สารเคมีทาง การเกษตร	กลุ่ม	3	3	3	3	3	15	3,000	3,000	3,000	3,000	3,000	15,000	พด.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.5 การจัดตั้งธนาคารปุ๋ย อินทรีย์	แห่ง	1	1	1	1	1	5	329,000	329,000	329,000	329,000	329,000	1,645,000	พด.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.6 การจัดหาปุ๋ยโดโลไมท์	ตัน	90	90	90	90	90	450	153,000	153,000	153,000	153,000	153,000	765,000	พด.
เขตนาข้าว,เขต ปลูกพืชไร่/ไม้ผล/ ไม้ยืนต้น	1.7 การส่งเสริมการปรับปรุง บำรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	180	180	180	180	180	900	2,700	2,700	2,700	2,700	2,700	13,500	พด.
เขตนาข้าว	1.8 การรณรงค์โลกปลอดอั้ง	ไร่	100	100	100	100	100	500	35,000	35,000	35,000	35,000	35,000	175,000	พด.

ตาราง 7-3 (ต่อ)

เขตการใช้ที่ดิน	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	เป้าหมาย					รวม	งบประมาณ					รวม	หน่วยงาน รับผิดชอบ
			2565	2566	2567	2568	2569		2565	2566	2567	2568	2569		
	2. การบริหารจัดการน้ำ														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม	2.1 การก่อสร้างแหล่งน้ำ ในไร่นานอกเขต ชลประทาน	บ่อ	10	10	10	10	10	50	203,000	203,000	203,000	203,000	1,203,000	1,015,000	พด.
	3. การฟื้นฟูและป้องกัน การชะล้างพังทลายของ ดิน														
เขตพื้นที่ เกษตรกรรม,พื้นที่ แหล่งน้ำ	3.1 การปลูกหญ้าแฝกเพื่อ การอนุรักษ์ดินและน้ำ แหล่งน้ำ	กล้า	50,000	50,000	50,000	50,000	50,000	250,000	60,000	60,000	60,000	60,000	60,000	300,000	พด.
	4. การจัดทำระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำ														
เขตนาข้าว	4.1 การจัดระบบอนุรักษ์ ดินและน้ำลุ่ม-ดอน	ไร่	3,000	-	-	-	-	3,000	2,400,000	-	-	-	-	2,400,000	พด.

หมายเหตุ: งบประมาณที่กำหนดไว้นี้เป็นประมาณเบื้องต้น อาจมีการเปลี่ยนแปลงตามที่ได้รับการจัดสรรให้ดำเนินการ

เอกสารอ้างอิง

บทที่ 1

คณะกรรมการจัดทำปทานุกรมปฐพีวิทยา. 2551. **ปทานุกรมปฐพีวิทยา**. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

FAO. 1974. **A Land Capability Appraisal Indonesia: Interim Report**. (AGL/INS), Rome.

_____. 1993. **Guidelines for Land Use Planning**. Rome.

ADB. 2012. **The State of Pacific Towns and Cities: Urbanization in ADB's Pacific Developing Member Countries**. Mandaluyong City, Philippines.

NRC. 1975. **Land Use Planning**. The National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Washington, D.C.

Vink, A. P. A. 1975. **Land Use in Advancing Agriculture**. Springer-Verlag Berlin Heidelberg.

บทที่ 2

กรมการพัฒนาชุมชน. 2562. **รายได้-รายจ่ายต่อครัวเรือน ตำบลพรานกระต่าย ปี 2562**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมพัฒนาที่ดิน. 2564. **หมอดินอาสาตำบลพรานกระต่าย ปี2562**. ไฟล์ข้อมูล.

กรมอุตุนิยมวิทยา. 2563. **ภูมิอากาศจังหวัดกำแพงเพชร**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. แหล่งที่มา: <http://climate.tmd.go.th/data/province/เหนือ/ภูมิอากาศพะเยา.pdf>, 26 สิงหาคม 2562.

_____. 2563. **สถิติภูมิอากาศในคาบ 30 ปี (ปี 2534-2563)**. กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. ไฟล์ข้อมูล.

กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2561. **ข้อมูลสภาพการใช้ที่ดินจังหวัดกำแพงเพชร**. ไฟล์ข้อมูล.

เทศบาลตำบลบ้านพรานและตำบลพรานกระต่าย. 2561. **แผนพัฒนาท้องถิ่น (2561-2565)**. เทศบาลตำบลบ้านพรานและตำบลพรานกระต่าย. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 3

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล. 2562. **ข้อมูลบ่อน้ำบาดาล**. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. ไฟล์ข้อมูล.

กองสำรวจดินและวิจัยทรัพยากรดิน กรมพัฒนาที่ดิน. 2563. **ข้อมูลทรัพยากรดิน**. ไฟล์ข้อมูล.

บทที่ 5

คັນสนีย์ อริญวาสน์ และคำรณ ไทรพิภ. 2562. คู่มือการประเมินคุณภาพที่ดิน สำหรับการวางแผนการใช้ที่ดิน ระดับตำบลและระดับจังหวัด.

บทที่ 6

กลุ่มงานบริหารยุทธศาสตร์ กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 กลุ่มยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคเหนือ.

2561. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2 พ.ศ.2561-2565. ไฟล์ข้อมูล.

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2550. การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร. 2563. ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2563. ไฟล์ข้อมูล.

_____ . 2563. ยุทธศาสตร์จังหวัดกำแพงเพชร พ.ศ. 2563. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . 2559. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง (พ.ศ. 2560-2564). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. 2560. ร่าง นโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ (พ.ศ. 2560-2579). ไฟล์ข้อมูล.

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2562. แผนพัฒนาภาคเหนือ. ไฟล์ข้อมูล.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2562. คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา วันที่ 25 กรกฎาคม 2562. ไฟล์ข้อมูล.

เทศบาลตำบลบ้านพรานและตำบลพรานกระต่าย. 2561. แผนพัฒนาท้องถิ่น (2561-2565). เทศบาลตำบลบ้านพรานและตำบลพรานกระต่าย. ไฟล์ข้อมูล.

ภาคผนวก

กิจกรรม วันที่ 11 มีนาคม 2564 สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 และ คณะที่ปรึกษาโครงการแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลจากกรมพัฒนาที่ดิน นำโดย รศ.ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์ ผอ. ชุมพล คงอินทร์ ผอ.เสรี จิณจิณรินทร์ ผอ.สมศักดิ์ สุขจันทร์ ผอ.กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน และคณะ ร่วมกันลงพื้นที่ ต.พรานกระต่าย อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร ปรึกษาหารือ รับฟังความคิดเห็นและปัญหาในพื้นที่ รวมถึงแนะนำ และวางแผนการทำงานร่วมกันเพื่อจัดทำแผนการใช้ที่ดินระดับตำบลแก่ผู้นำในพื้นที่ตำบลพรานกระต่าย ณ ห้องประชุมเทศบาลตำบลบ้านพราน ต.พรานกระต่าย อ.พรานกระต่าย จ.กำแพงเพชร

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

กิจกรรมการจัดทำกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน (PRA) ณ องค์การบริหารส่วนตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร วันที่ 28 มิถุนายน 2564

แผนการใช้ที่ดินตำบลพรานกระต่าย อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

ที่ปรึกษา

รศ.ดร.วิโรจ อิ่มพิทักษ์
นายณัฐชากร กัณฑ์กฤษกรณ

นางสาวนุชจรี กองพลพรหม
นายธนตร ภูเจริญ
นายจตุรงค์ เพชรสุทธิ

ที่ปรึกษากรมพัฒนาที่ดิน
ที่ปรึกษาคณะทำงานการใช้ประโยชน์ที่ดินด้าน
เกษตรอินทรีย์ PGS สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9 และ
จังหวัดกำแพงเพชร
ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 9
ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร
ผู้อำนวยการกลุ่มวางแผนการใช้ที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

นางสาวกชกร กานตารัมภ์
นายชาญรงค์ เขตแดน
นายเชาวนะ รุกชชาติ
นางสาวสุรรัตน์ พรหมศิริ
นายอิสระ ด้วงฉิม

นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ
นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน
เจ้าหน้าที่แผนกภาพถ่าย
ลูกจ้างชั่วคราว

สถานีพัฒนาที่ดินกำแพงเพชร
เลขที่ 148 หมู่ 3 ตำบลคลองแม่ลาย อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร
โทร. 055-705734 แฟกซ์. 055705734
E-mail : kpt01@ldd.go.th